

Un număr vechi 7 lei

# CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENTĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANTE — SOCIOLOGIE

Director: N. C. SCHINA

## COMITETUL :

GR. CONDURATU  
Consilier la Curtea de Apel  
din BucureștiV. ANGHELOVICI  
Dr. în Drept din Paris  
Judecător Tribunalul IlfovALEX. CERBAN  
Dr. în Drept din Paris  
Profesor UniversitarALFRED JUVARA  
Dr. în Drept din Paris  
Avocat

Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în drept din Paris, Șeful Statisticii Judiciare

## ABONAMENTUL

Un an p. 60 lei, Case Comerc. și Autoriz. 200 lei  
" Magistrat și Avocați . . . 120 "  
6 luni prețul cel de sus pe jumătate

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ  
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc todeauna înainte

Redacția & Administrația  
București, CALEA RAHOVEI, 5  
Lângă Palatul Justiției  
TELEFON 13/29

A apărut în editura Societății an. *Curierul Judiciar*  
**Procedura Penală Ungară** cu toate legile în  
legătură, traduse de d-nii *Romul Pop*, Președinte la  
Curtea de Apel Tg. Mureș și *Vl. Mavrodineanu*, con-  
silier la acea curte, însoțite de diferite note explicative.

Lucrarea cuprinde 270 pagini, format mare, și se va  
pune în vânzare, Vineri 29 cor., pe prețul de **Lei 40**.  
Rugăm a ni se trimite listele de abonament semnate,  
împună cu sumele încasate prin mandat poștal, spre a  
se putea expedia volumele celor ce au achitat costul lor.

Nu mai acele persoane beneficiază de reducerea de preț  
care au trimis deodată cu listele de abonament și sumele  
respective.

## SUMAR

— Legile promulgate prin *Monitorul Oficial* No. 154 și 155 din  
15 și 16 Oct. 1920.

— Câteva observațiuni asupra legii autorizând liberarea de  
duplicat pentru titluri e evacuate la Moscova\*) de d. N. Ștefănescu

## JURISPRUDENTĂ :

— Curtea de apel Constanța: *Cornelia Crăciun* care suspendarea  
execuției hotărârii. (Suspendarea se poate acorda dacă se do-  
veste că s'a făcut recurs în Casație și s'a depus cauză corespun-  
zătoare condamnățiunii);

— Curtea de apel Craiova s. II și Trib. Dolj s. I: *I. V. Du-  
mitrescu* cu *Frații Abramovici Juniori*. (Declarațiile de renunțări  
prevăzute de art. 4 din Decretul-legi 1420/920. Obligație impusă  
chiriașilor de a face dovada împrumuturilor de drept și de fapt)  
cu o Notă de d. avocat Dem. D. Stoianescu;

— Trib. Ilfov s. III: *Elias Nachmias* cu *Al. Roșianu*. (Încapa-  
citate. Ordine publică. Invocare din oficiu). Cu o Notă de A. V.

**Rezumatul jurisprudenței Curților de apel și Casației**

— *Apel I*: Decretul-legi 1420/920. Comisiunea arbitrală. Com-  
petință. Recurs. Casare. Este admisibil dreptul de apel contra  
hotărârii trib? Condițiuni. Art. 24 al. 1 și 2 din decretul-legi  
1420/920, cu o Notă de E. C. Decusara.

— *Apel II*: 1. Cerere de revizuire. Statul. Condițiunile în care  
e admisibilă cererea. Art. 291 pr. pen.—2. Lucrător mobilizat pe  
loc. Dacă are dreptul în afară de leafă la o alocație suplimentară?

— *Apel III*: Avocat. Anunțuri prin ziare. Demnitate profesio-  
nală. Birou de afaceri. Art. 23 și 31 din legea corpului de avocați.

— *Apel IV*: Amnestie. Delicto silvice. Pot ele fi amnestiate?  
Soluție afirmativă. Art. 7, 60 și 89 codul silvic. Art. 28 codul  
penal și Decretul lege 2009/920.

— *Casație I*: 1. Domeniu public. Concesiunea lui. Caracterul  
precar și revocabal al acestei concesiuni. — 2. Contract de înch-  
riere. Pact comisoriu expres. Căsturi primite după ajungerea ter-  
menului de plată. Interpretarea pactului. Art. 10.0 c. civil.

— *Casație II*: 1. L-goa judecătorilor de ocazie. Calitatea de  
ofiter de poliție judiciară conferită judecătorului de ocaz. Consecințe.  
2. Opoziție făcută de inculpat. Judecarea ei în lipsa inculpatului.  
Dacă în acest caz procesul se judecă în fond? Soluție negativă.  
Consecințe cu privire la recurs. Art. 184 pr. p.

— *Casație III*: Ordonanțe de referă. Dacă se pot da și în ma-  
terie comercială? Neaplicabilitatea pentru expulzarea adminis-  
tratorilor cooptați în mod neregulat. Art. 66 bis pr. c.

## PUBLICAREA LEGILOR.

DECRETELOR-LEGI și a REGULAMENTELOR  
pentru aplicarea lor

LEGE privitoare la dreptul de pensii ale funcționarilor  
Casei rurale și domeniul Coroanei, cari au fost sau sunt func-  
ționari publici, votată de Camera și de senat la 27 August  
1920 și promulgată prin *Monitorul Oficial* No. 154 d n 15 Oct.  
1920, la pag. 5445.

Art. 1. — Funcționarii Casei rurale și ai domeniului  
Coroanei, cari au servit acestor instituțiuni anterior dă-  
te de 16 Decembrie 1918 și cari vor fi fost sau sunt  
funcționari publici, vor putea cere ca timpul servit la  
Casa rurală și la domeniul Coroanei să se cumuleze,  
pentru stabilirea drepturilor lor de pensie, cu cel  
servit ca funcționari publici.

Art. 2. — Pensiunea acestor funcționari se va stabili  
potrivit legii generale de pensii, cu dreptul pentru  
cei cari au servit în cadrele executive ale serviciilor  
tehnice sau ale serviciilor de inspecție, control și ex-  
pertize, să beneficieze de dispozițiunile art. 2, § III  
din legea generală de pensii.

Art. 3. — Funcționarii cari vor voi să beneficieze de  
drepturile de mai sus, sau urmașii lor, vor înainta mi-  
nisterului de finanțe, direcțiunii generale a pensiilor, în  
termen de șase luni dela publicarea prezentei legi, o  
cerere însoțită de un certificat al direcțiunii Casei ru-  
rale sau al administrației domeniului Coroanei, constă-  
tând funcțiunile avute, timpul servit și salariul primit.

Art. 4. — În termen de trei luni cel mult dela data  
depunerii certificatului, ministerul de finanțe va face  
cunoscut celor interesați cuantumul reținerilor ce ur-  
mează să se verse, conform normelor stabilite de lege  
pentru funcționarii publici.

Art. 5. — Sumele de mai sus se vor vărsa în termen  
de doi ani dela primirea în cunoștiință și ministerul  
de finanțe, Casa pensiilor, va libera celui interesat un  
certificat constatând plata definitivă a reținerilor cu-  
venite.

Art. 6. — Acei dintre funcționari sau urmașii lor cari  
anterior legii de față și au regulat drepturile de pen-  
sii ca funcționari publici, vor putea în condițiunile  
de mai sus să ceară, după plata reținerilor cuvenite,  
în termen de șase luni dela publicarea legii de față,  
rectificarea pensiunii, cumulând și anii serviți la Casa  
rurală sau domeniul Coroanei.

Rectificarea se va face de casa pensiilor dela data  
cererii, fără efect retroactiv. Cei nemulțumiți vor avea

\*) A se vedea în *Curierul Judiciar* din 1920 No. 69-70 pag.  
550 (N. R.).



dreptul de apel, în termen de două luni dela comunicarea deciziei ministerului de finanțe.

Art. 7. — Cei ce nu vor exercita dreptul lor în termenul și în condițiile de mai sus nu vor putea beneficia de legea de față.

\* \* \*

LEGE pentru ratificarea și complectarea dispozițiilor cu privire la Decretul-lege No. 2045 din 1920, publicat în *Monitorul Oficial* No. 29 din 12 Mai 1920, și în Decretul-lege No. 2523, publicat în *Monitorul Oficial* No. 59 din 17 Iunie 1920. Această lege s'a votat de Senat la 28 august 1920, de Camera la 27 August 1920 și s'a promulgat prin *Monitorul Oficial* No. 155 din 16 Oct. 1920, la pag. 5846-5848.

Art. 1. — Se ratifică decretul-lege No. 2098 din 1920, publicat în *Monitorul Oficial* No. 29 din 12 Mai 1920, și decretul-lege No. 2523, publicat în *Monitorul Oficial* No. 59 din 17 Iunie 1920, cu completările cuprinse în textul ce urmează :

Art. 1. — Sămânța de grâu, secară, rapiță și orz, necesară înșămânțării de toamnă, este scutită de rechiziții pentru trebuințele alimentare.

Serviciul agricol județean determină pentru fiecare gospodărie cantitățile de semințe necesare înșămânțării.

Art. 2. — Se rechiziționează pentru trebuințele înșămânțării din toamna anului curent toată producția de grâu, secară, rapiță și orz de toamnă de pe proprietățile dela 100 ha în sus, mai puțin cantitatea necesară pentru trebuințele interne ale fiecărei gospodării. Acolo unde întinderea semănăturilor de toamnă nu ar asigura nevoile totale de înșămânțare, comitetul agrar poate cere rechiziționarea cantităților necesare din grâul și secara recoltei trecute.

Cerealele astfel rechiziționate nu pot fi întrebuințate pentru consumație decât cu aprobarea comitetului agrar.

Art. 3. — Prețul de rechiziție este de 12.000 lei vagonul de 10.000 kgr. loco moșie pentru grâul de 74 kg greutate hectolitrică, cu 5% corpuri străine, și de 10.000 lei vagonul de 10.000 kg loco moșie pentru secară de 70 kg greutate hectolitrică, de 9.000 lei vagonul de 10.000 kg loco moșie pentru orz de toamnă de 60 kg greutate hectolitrică, de 18.000 lei vagonul rapiță navetă și 20.000 lei vagonul rapiță colza.

Art. 4. — Plata semințelor astfel rechiziționate se face în două rate: una la 1 Iunie a. c. și a doua la predare.

Pentru calculul primei rate se va socoti aproximativ producția eventuală la 800 kg de ha pentru grâu, secară, orz și 400 kg pentru rapiță.

Sămânăturile vor fi plivite, iar sămânța bine curățită.

Plățile către proprietar se vor face prin Centrala băncilor populare, cu avizul consilierilor agricoli, după normele, operațiunile sale comerciale, conform legii organice. Proprietarul rămâne răspunzător de sumele primite în cont până la predarea definitivă.

Centrala băncilor populare va deschide consilieratelor agricole acreditate prin Banca Națională, pe baza tablourilor întocmite de aceasta. Consilieratele agricole vor dispune plata avansurilor cuvenite proprietarilor conform alin. 2 al acestui articol.

Actele de avans prin simpla certificare a semnăturii de consilieratul agricol sunt titluri definitive, executorii și privilegiate înaintea ori căror creanțe de orice natură ar fi pentru Centrala băncilor populare, care la trebuință le va putea încasa prin percepător, conform legii de urmărire a veniturilor Statului. Privilegiul se conservă prin simpla înregistrare a actului de avans într'un registru special ținut de consilieratul agricol.

Plata semințelor rechiziționate din și pentru trebuințele de înșămânțare ale teritoriilor alipite se va face de Centrala băncilor populare în contul administrațiilor comunale din localitățile unde se va distribui sămânța, în baza procesului verbal de recepție semnat de reprezentantul acestei autorități comunale anume delegat pentru aceasta, de proprietar și de delegatul consilieratului agricol respectiv.

Art. 5. — Distribuția semințelor se va face, de pe instrucțiunile comitetului agrar, agricultorilor cari nu au avut semănături de toamnă în anul curent, sau a avut prea puține în proporție cu întinderea de semănături ce se obligă să efectueze.

Repartiția semințelor se va face prin organizația Băncilor populare, sub supravegherea consilierilor agricoli, cari răspund împreună de buna distribuție și întrebuințare a semințelor.

Prin derogare dela art. 1 și 10 din legea de imobilizarea cerealelor, autorizațiile de transport a semințelor se vor da numai de consilierii agricoli.

Actele de împrumut intervenite între Băncile populare și agricultorii mari și mici pentru semințele date se vor autentifica de primăriile din comunele de reședință a Băncilor populare respective pentru orice sumă. Ele sunt privilegiate înaintea oricăror creanțe de orice natură ar fi și sunt executorii prin ele însăși, fără nici o altă formalitate, prin simpla intervenție a Băncii populare către percepător. Execuția se va face prin percepător, conform legii de urmărire a veniturilor Statului.

Privilegiul se conservă prin simpla înscriere a contractelor în registrul de întabularea amenzelor Băncilor populare dela primăria comunei de reședință a băncii.

Atât actele de avans, cât și contractele de împrumut pentru semințele distribuite astfel agricultorilor, sunt scutite de orice taxe de timbru, înregistrare și urmărire silită.

În lipsă de instituțiuni cooperativе de credit cari să lucreze cu Centrala băncilor populare, distribuția și repartiția semințelor în teritoriile alipite se va face, cu respectarea normelor prevăzute în al. 1, 2 și 3 a acestui articol, de către autoritățile comunale respective.

Agricultorii, mici și mari vor elibera autorităților comunale pentru semințele primite o declarație de primire, pe hârtie simplă, semnată propriu, sau prin punere de deget, în fața reprezentantului legal al autorității comunale, care va certifica semnătura.

După aceste declarațiuni, autoritatea comunala va întocmi un tablou de debit în triplu exemplar, specificând numele și pronumele primitorului de sămânță, cantitatea și valoarea seminței primite calculată conform dispozițiilor art. 3 pentru fiecare primitor în parte și în total.

Aceste tablouri, certificate de autoritatea comunala respectivă, constituiesc pentru Centrala băncilor populare un titlu de creanță, privilegiat înaintea oricăror alte creanțe, executoriu prin el însuși, fără nici o altă formalitate și transmisibil prin gir. Execuția se va face prin percepător, conform legii de urmărire a veniturilor Statului, pe simpla cerere a autorității comunale, a Centralei băncilor populare sau a instituției cooperativе căreia i s'a transmis proprietatea prin gir.

Funcționarii administrativi cari vor introduce date false în aceste tablouri se vor pedepsi pentru fals în acte publice.

Reprezentanții autorităților comunale, sau prepușii lor, cari vor înstrăina în total sau în parte cerealele încredințate lor pentru transport sau distribuție, se vor pedepsi ea delapidatori de bani publici.



Membrii autorităților comunale constituite din teritoriile alipite, cari vor fi însărcinate să primească și să distribuie sămânța, sunt personal și solidar răspunzători față de Centrala băncilor populare pentru orice acte încheiate de reprezentanții lor sau prepușii acestora precum și pentru orice pagubă ar rezulta din neglijență sau rea credință.

Art. 6. — Agricultorii cari întrebuințează sămânța distribuită altfel decât pentru semănat, precum și acei dintre producătorii cari au întrebuințat altfel decât pentru semănat, sau pentru trebuințele gospodăriei proprii, semințele scutite de rechiziție, vor fi obligați să plătească valoarea întregă a seminței nesemănată.

Constatarea se va face printr-un proces-verbal dresat de consilierii Casei centrale a cooperatiei și improprietății, care face dovadă în justiție până la înscrierea în fals, și de agronomii regionali, a căror procese-verbale fac dovadă până la proba contrarie.

Judecătorile de pace sunt competente să judece acesce contravențiuni în prima instanță cu drept de apel la tribunal.

Amenda se va acorda în favoarea Statului.

Art. 7. — Sămânța se restituie în natură, fără nici un adaus din recolta anului viitor. Strângerea seminței se face prin organizația Băncilor populare, cari vor exporta, cu autorizația comitetului agrar, anul viitor, în total sau în parte această sămânță.

Din prețul obținut se plătesc sumele puse de Stat la dispoziția Centralei băncilor populare, cheltuielile ocazionate cu distribuirea, strângerea și exportarea seminței, pierderile eventuale, etc.

Din prisos se dă Centralei băncilor populare un comision de 1% calculat asupra întregii operațiuni, apoi se bonifică producătorilor cărora li s'au rechiziționat sămânța de ficare vagon diferența dintre prețul de cumpărare și prețul maximal, dacă acest preț la epoca restituirii seminței este superior prețului de cumpărare.

Restul se va întrebuința pentru îmbunătățirea agriculturii și importul de materiale agricole, și mărfuri necesare gospodăriilor agricole după dispozițiile comitetului agrar.

Pentru semințele distribuite prin autoritățile comunale în teritoriile alipite se lasă la facultatea Centralei băncilor populare de a primi sămânța în natură sau plată în bani.

În caz de plată în bani se va socoti dobânda de 5%, dela data plății făcută de Centrala băncilor populare, în baza procesului-verbal de recepție, către proprietarul seminței și până la achitarea seminței de primitor.

Art. 8. — Pentru plata semințelor de grâu, secară, orz și rapiță rechiziționată, cât și cumpărarea de grâu vechi, acolo unde nu sunt semănături suficiente, se autorizează Ministerul finanțelor a contracta un împrumut la Banca Națională de 200 000.000 lei, care se va pune la dispoziția Centralei băncilor populare. Aceasta va finanța întreaga operațiune după dispozițiunile legii, sale organice privitoare la operațiunile comerciale, riscurile eventuale privind pe Stat.

Art. 9. — Agricultorilor mici și mijlocii cari vor face semănături de toamnă cu sămânță proprie li se acordă de Stat un avans de câte 300 lei la ha. Acest avans se va plăti, prin Centrala băncilor populare, în primăvara anului 1921, asupra semănăturii răsarite și se restituie fără dobândă la recolta viitoare.

Toate dispozițiile art. 4, alin. ultim, astfel cum au fost completate prin prezenta lege, se aplică întâmci și pentru aceste avansuri.

Art. 10. — Pentru importul de mașini, unelte și mărfuri necesare gospodăriilor agricole, în special pânză și

bumbac, se acordă din recolta anilor 1919 și 1920 comitetului agrar un export de 15.000 vagoane porumb, ovăz și mei. Comitetul agrar va atribui 4500 vagoane sindicatelor agricole, 500 sindicatelor viticole și 10000 vagoane Centralei cooperativelor sătești. Modalitatea și condițiile importului și exportului, stabilirea felului mărfurilor de import, distribuirea lor, se va face numai cu aprobarea comitetului agrar.

Art. 11. — Toate mărfurile necesare gospodăriilor agricole importate de Centrala cooperativelor sătești, sau de Stat, pentru a fi vândute agricultorilor, se vor distribui de preferință acelor cari au făcut în anul curent muncile și culturile agricole în măsura mijloacelor și au semănat în toamnă cel puțin 1 ha. de semănături.

Constatările se fac prin organele comitetului agrar.

Art. 12. — Dacă semănăturile de toamnă vor atinge 80% din întinderea normală, prețurile maximele pentru anul 1921, vor fi sporite la 15.000 lei vagonul pentru grâu, 12.000 lei vagonul secară, 10.000 lei vagonul orz de toamnă, 20.000 lei vagonul rapiță naveta și 22.000 lei vagonul rapiță colza.

Art. 13. — Un regulament întocmit de comitetul agrar va desvolta și preciza cele de mai sus.

Art. II și ultimul. — Toate dispozițiunile contrarii legii de față sunt și rămân abrogate.

\* \* \*

LEGE pentru ratificarea Decretului-lege No. 1712 din 1920, publicat în *Monitorul Oficial* No. 15 din 23 Aprilie 1920. — Această lege s'a votat de Senat la 26 August 1920, de Camera la 27 August 1920 și s'a oromulgit prin *Monitorul Oficial* No. 155 din 16 Octombrie; 1920, la pag. 5483-5490.

Art. I. — Se ratifică decretul-lege No. 1712 din 1920 publicat în *Monitorul Oficial* No. 15 din 23 Aprilie 1920, în cuprinsul următor:

Art. 1. — Se înființează pe lângă direcțiunea generală C. F. R. o Casă a Muncii, în scop de a sprijini și încuraja munca funcționarilor și lucrătorilor din serviciul căilor ferate române, după cum urmează:

I. Casa Muncii și scopul ei.

Art. 2. — Pentru a sprijini și încuraja munca, se creează pe lângă direcțiunea generală a C. F. R. o Casă a Muncii căilor ferate române, cu destinația ca din veniturile sale să înființeze și să întrețină pentru folosința personalului căilor ferate române de orice categorie:

a) Locuințe igienice, băi, infirmerii, scoli și internate pentru școlari și grădini de copii, ateliere de confecționat haine și încălțăminte Magazine de consum, brutării, măcelării, grădini de zarzavat, etc., în toate centrale unde se află ateliere și depouri de mașini ale căilor ferate române;

b) Spitale, policlinici și depozite de medicamente în centrele mari, ca: București, Constanța, Galați, Iași, Chișinău, Cernăuți, Cluj, Oradiah-Mare, Arad, Temișoara, Craiova, pe lângă cele arătate la punctul a) de mai sus;

c) Sanatorii în stațiunile balneare și climatice, ca Predeal, Burdujeni, Techirghiol, Amara, etc.;

d) Instituții pentru orfanii căilor ferate române, cu preferință orfanii căilor ferate române din cauza războiului, și ajutoare lucrătorilor pentru creșterea copiilor;

e) Societatea actuală pentru ajutorul orfanilor căilor ferate române și Casa de ajutor pentru impiegatii inferiori, lucrătorii și servitorii căilor ferate române se încorporează ambele la Casa Muncii căilor ferate române, cu toate drepturile și obligațiunile lor.

II. Veniturile Casei Muncii C. F. R.

Art. 3. — Pentru realizarea scopului Casei Muncii se înființează o taxă accesorie proporțională pe care



direcțiunea generală este obligată să o perceapă asupra transporturilor, după prescripțiunile de mai jos, iar veniturile să se verse la Casa Muncii la fiecare 1 ale lunii următoare, și anume:

A. Se va percepe o taxă de 5 la sută din:

a) Prețul fiecărui bilet C. F. R. de orice clasă și pentru orice tren. Această taxă se va percepe și la partea aferentă C. F. R. pentru biletele din traficurile combinate sau cu străinătatea;

b) Prețul fiecărui permis de circulație cu plată și bilet cu abonament;

c) Taxa percepută cu fiecare recipisă de bagaje;

d) Suma plătită ca taxă de transport pentru fiecare scrisoare de trăsură.

B. Din produsul acordului la încărcarea și descărcarea mărfurilor după sistemul de acord și din produsul taxelor de vămire, după ce se vor plăti salariile și premiile lucrătorilor de acord și premiile declarațiilor și deschițărilor, apoi tot restul se va vărsa la Casa Muncii, nereținându-se nimic spre a se plăti alte cheltuieli sau salarii sub orice titlu ar fi.

Art. 4. — Toate aceste taxe se vor percepe și decontă în creditul Casei Muncii C. F. R. ca orice taxă accesorie C. F. R.

Art. 5. — Nimeni nu poate fi scutit de taxa Casei Muncii C. F. R., sub nici un motiv, iar funcționarii cari din neglijență sau rea credință nu va încasa această taxă, vor fi ținuți să plătească taxa neincasată din averea lor proprie, precum și la o amendă în folosul Casei Muncii C. F. R., de minimum înzecitul taxei neincasate.

Art. 6. — Controlul veniturilor Casei Muncii C. F. R. se va face de către organele de control ale C. F. R. și de către organele Casei Muncii, cari vor dresa proces-verbal de constatare pe baza cărora se vor putea aplica pedepsele arătate la punctul 4 de mai sus.

Art. 7. — Fondurile adunate din perceperea taxelor Casei Muncii C. F. R. se vor întrebuința pentru lucrările destinate să realizeze scopul acestei Case, neputând să li se dea în nici un caz și sub nici un motiv altă destinație.

Fondurile vor fi utilizate conform deciziunilor consiliului de administrație al Casei Muncii C. F. R. sau se vor capitaliza până la întrebuințare în efecte garantate de Stat.

Fondurile capitalizate nu pot stă neutilizate mai mult de un an.

### III. Administrația Casei Muncii C. F. R.

Art. 8. — Casa Muncii C. F. R. se administrează de un consiliu de administrație compus din:

a) Directorul general al C. F. R., care în caz de absență va fi înlocuit de unul din subdirectorii generali. Directorul general este și președintele de drept al consiliului de administrație;

b) Un reprezentant al ministerului Încărilor publice, numit de ministru;

c) Un reprezentant al comerțului, numit de ministrul industriei și comerțului;

d) Un reprezentant al industriei, numit de ministrul industriei și comerțului;

e) Un reprezentant al ministerului muncii, numit de ministru;

f) Câte un delegat al direcțiunii generale a C. F. R. și al fiecărei direcțiuni regionale, desemnați de directorul general, respectiv de directorii regionali;

g) Câte un delegat al lucrătorilor din ateliere și depouri, personalului de mișcare și întreținere.

Art. 9. — Consiliul de administrație poate lua deciziuni numai când sunt de față cel puțin 5 membri, dintre cari 2 să fie dintre delegații dela punctul g. În caz

când delegații dela punctul g nu vor participa la 3 ședințe continue, consiliul poate lua deciziuni ca cel puțin 5 membri, fără condițiunea de mai sus.

Fiecare membru din consiliu va avea vot egal; în caz de parietate de voturi, votul președintelui va decide.

Art. 10. — În fiecare centru important, desemnat de consiliul de administrație al Casei Muncii, va funcționa un comitet compus din cel puțin 5 membri, cari prin delegațiune vor exercita atribuțiunile consiliului de administrație în limitele mandatului ce i se va da în acest scop.

Art. 11. — Consiliul de administrație are următoarele atribuțiuni:

a) Ia dispozițiuni asupra întrebuințării fondurilor, în vederea realizării scopului instituției;

b) Elaborează și modifică regulamentul de față pentru realizarea scopului Casei Muncii C. F. R. Modificările regulamentului se vor face prin decret regal, prin intermediul ministerului lucrărilor publice.

Art. 12. — Consiliul de administrație se va întruni cel puțin odată pe lună, putând fi convocat însă și ori-când de către președinte.

Art. 13. — Reprezentarea în justiție a Casei Muncii se va face de către directorul general C. F. R.

Art. 14. — Autoritatea supremă în administrarea Casei Muncii C. F. R., este adunarea generală a Casei Muncii C. F. R., care se întrunește în mod regulat odată pe an. Ea poate fi convocată și în adunare extraordinară dacă consiliul de administrație va găsi că sunt chestiuni cari trebe să-i fie supuse.

Art. 15. — Adunarea generală se compune din:

a) Delegațiunile ale tuturor serviciilor din direcțiunea generală și din fiecare direcțiune generală a C. F. R.;

b) Din delegațiunile ale fiecărei specialități de meseriași și lucrători C. F. R., recunoscute de direcțiunea generală C. F. R.

Asupra alegerii și compunerii acestor delegațiuni va dispune regulamentul de aplicare al acestei legei.

Art. 16. — Adunarea generală în ședințele sale ordinare are a se pronunța asupra următoarelor puncte:

a) Ia cunoștință de darea de seamă a consiliului de administrație și dă descărcare de gestiunea sa;

b) Alege și confirmă membrii din consiliul de administrație de sub punctele f și g, art. 7, pentru anul următor, după o listă întocmită de consiliu și care prevede câte 3 persoane pentru fiecare loc. Foștii membrii pot fi propuși din nou;

c) Alege și confirmă 3 censori pentru anul următor dintre cei propuși de consiliu, în acelaș mod ca și la punctul b de mai sus.

Art. 17. — Legea de față intră în vigoare dela 5 Aprilie 1920.

Art. II. — Se introduce în textul decretului-lege sus citat următoarele modificări:

1. La art. 8. al. b, se modifică astfel: "b) Un reprezentant al ministerului comunicațiilor, numit de ministru".

2. La art. 11, al. b, următoarea modificare la ultima frază a aliniatului: „Modificările regulamentului se vor face prin decret regal, prin intermediul Ministerului comunicațiilor”.

3. La art. 12, după al. b, se introduce un nou al. c, în cuprinsul următor: „c) Hotărâște numărul funcționarilor necesari instituțiunii și fixează salariile lor”.

4. La art. 13 se introduce două aliniate noi, în cuprinsul următor:



„Tot el propune numirea funcționarilor necesari instituțiilor, cari vor fi numiți de ministerul comunicațiilor.

„Funcționarii vor fi considerați ca funcționari ai Statului și vor fi plătiți din fondurile pe cari Casa Muncii C. F. R. le va vărsa Statului“.

## Câte-va observațiuni

**Asupra legii autorizând liberarea de duplicate pentru titlurile evacuate la Moscova**

Doă preocupări trebuiau avute în vedere, când s'a legiferat cu privire la titlurile evacuate la Moscova: întâiu, mijlocul pentru detentorii unor asemenea titluri de a obține duplicate; al doilea, posibilitatea pentru cei d'al treilea de ași apăra drepturile, când s'ar fi găsit lezați.

De prima chestiune legiuitorul se ocupă într-o serie de articole astfel: Art. 1 pune diferitelor instituțiuni obligațiunea, să libereze deponenților certificate constatând felul titlurilor depuse spre păstrare și care au fost evacuate; iar art. 2 arată ce trebuie să conție aceste certificate.

Asemenea certificate se vor libera numai dacă e posibilă identificarea titlurilor evacuate. Deși legea nu o spune, credem că această identificare se poate stabili nu numai cu scriptele instituțiilor depozitare, ci și cu orice alte acte: bordouri, foaia de încasarea ultimului cupon detașat, etc.

Cine va aprecia posibilitatea identificării? În primul rând instituțiunile cărora se cer asemenea certificate, căci ele răspund pentru certificatele eliberate. Deci se poate, să refuze liberarea certificatului. Cine va judeca dacă refuzul e sau nu întemeiat? Art. 3, astfel cum e redactat, lasă a se înțelege, că Ministerul de Finanțe nu face decât să constate pur și simplu neliberarea certificatului în termenul prevăzut, care constituie o contravențiune la lege și să pronunțe amendă de la 5000—20000 lei; iar chestiunea, dacă refuzul de a libera certificatul e sau nu justificat, se va judeca de instanța judecătorească înainte căreia se va ataca cu apel procesul-verbal, care constată contravențiunea și pronunță amendă. Dacă instanța judecătorească găsește, că instituțiunea are juste motive de a refuza liberarea certificatului, o va apăra de amendă; dacă, însă, găsește refuzul nejustificat, nu va putea în nici un caz să reducă amendă, care rămâne fixată în mod suveran de Ministerul de Finanțe.

Cel care suferă din cauza unui refuz nejustificat nu e Statul, ci proprietarul titlurilor evacuate. Lui i se cuvine o despăgubire pentru paguba încercată prin acest refuz. Care e motivul, că nu se dă nici o daună proprietarului, iar Statul își creiază venituri din călcarea unei legi, menită să ocrotească nu un drept al Statului, ci

un drept al acelor cari sunt deținători de asemenea efecte? De asemenea, care e motivul pentru care Statul percepe suma de 5 lei de fiecare duplicat, liberat nu de Stat ci de celelalte instituțiuni emitente, fiind știut, că taxa, ce prevede art. 11, e menită să acopere cheltuielile făcute de acele instituțiuni cu liberarea duplicatelor. Nu văd nici un motiv, care să justifice legiferarea unor asemenea dispozițiuni. Mai mult încă, dispozițiunea art. 3 lovește numai pe unele din instituțiunile arătate la art. 1, căci cum ar putea, spre exemplu, să fie amendată pentru contravenție Casa de Depuneri, instituție de Stat, deși, se poate, prea bine, ca refuzul ei de a libera certificatele prevăzute la art. 1, să fie tot atât de neîntemeiat ca și al oricărei alte instituțiuni sau societăți particulare.

Procedura bună ar fi fost:

Asemenea diferende, între instituțiunile la cari au fost depuse titlurile evacuate și cei cari cer certificate potrivit art. 1, să se judece de comisiunea instituită prin decretul-lege No. 3380 din 28 Noiembrie 1918, privitor la modificarea legii titlurilor la purtători pierdute, furate sau distruse care, găsind întemeiată cererea, să oblige instituțiunea să elibereze certificatul cerut, și în caz de rea credință să o condamne la daune, nu amendă.

În modul acesta diferendul s'ar soluționa de instanța instituită anume pentru asemenea materie, iar daunele, care s'ar acorda, pot să fie pronunțate tot așa de bine contra Statului ca și contra ori cărei instituțiuni particulare.

Ne vom ocupa acum de liberarea duplicatelor. De astă dată intră în joc și interesul celor d'al treilea.

Pe baza certificatelor de cari ne-am ocupat mai sus, instituțiunile emitente sunt îndatorate a elibera duplicate cu cupoane de dividend sau dobanzi respective, conform art. 4.

Doă ipoteze se pot întâmpla:

- a) Instituțiunile emitente să elibereze duplicatele;
- b) Să refuze dintr'un motiv oarecare a elibera duplicate.

În prima ipoteză, liberându-se duplicatele și făcându-se publicațiunea cerută de art. 10, se poate întâmpla, ca un terțiu să își vază anulat, conform art. 12, din ziua inserțiunei în Monitorul Oficial, titlul său, care poate nu e evacuat. Ce cale are și contra cui pentru repararea prejudiciului cauzat, pe care nu l'a putut înlătura, pentru că nu se prevede în lege nici o publicațiune în acest scop? Presupunem, că duplicatul s'a liberat deponentului și că acesta l-a negociat. Poate să urmărească pe cel ce a cumpărat duplicatul? Nu, căci acestuia nu i se poate imputa nimic, el a cumpărat un efect negociabil. Are



insă acțiune în daune contra instituțiunei, care a eliberat certificatul prevăzut la art. 1, și contra celui ce a obținut duplicatul. Această acțiune se va judeca conform dreptului comun cu toate avantajele și desavantajele unei asemenea acțiuni.

Iată deci pe posesorii de titluri expuși să-și vază anulate efectele, fără să fi avut posibilitatea să intervie la timp, căci inserțiunea, ce se face în Monitorul Oficial, nu e ca să-i previe, ci ca să facă cunoscut, că efectele ale căror numere se publica sunt anulate.

A doua ipoteză. Dacă instituțiunea eminentă refuza dintr'un motiv oarecare a elibera duplicate, cel în drept va adresa cerere la comisiunea instituită, conform decretului-lege No. 3380 din 28 Noembrie 1918, privitor la modificarea legii titlurilor pierdute, furate sau distruse, care va hotări *d' finitiv* și în caz când cererea reclamantului e fondată, va invita instituțiunea emitentă să libereze în termen de 10 zile duplicatul cerut (Art. 5 și 6). Dacă instituțiunea eminentă refuza să se conforme deciziunei comisiunei de mai sus, partea reclamantă are dreptul să reclame la Curtea de Apel, care va judeca potrivit art. 7.

Știm, că orice hotărâre judecatorească trebuie să aibă un efect. În art. 5, legiuitorul a creat un nou fel de hotărâri, pe cari le-am putea numi platonice. După ce prevede, pentru comisiune dreptul, în caz când cererea e fondată, de a obliga instituțiunea emitentă să libereze duplicate, și că această judecată este *definitivă*, în art. 7 revine și dă drept reclamantului, în caz când instituțiunea emitentă refuza a executa deciziunea comisiunei, să poarte o nouă reclamațiune la Curtea de Apel; cu alte cuvinte să înceapă noua judecată, căci cea d'întăiu n'are destulă autoritate.

În loc să simplifice formele și să scurteze judecata, fauritorul acestei legi a ținut să ne reînnoiească la timpurile când reclamantul mergea cu jalba dela Divan la Divan.

Prin art. 8 se dă drept terților interesați, să intervie la cercetarea cererei de eliberarea duplicatului, fie înaintea Comisiunei, fie înaintea Curței de Apel. E singurul text care se ocupă de dreptul terților.

Dacă legea recunoaște acest drept terților, în fapt foarte puțini vor uza de el, neavând posibilitatea să aibă cunoștința de aceste judecăți. Singurul act care se publică în «Monitorul Oficial» e *citația* reclamantului și a instituțiunei emitente, când cererea e adresată la Comisiune, conform art. 5. În *citația* nu se arată obiectul cererei și chiar de s'ar arată, nu se poate pretinde publicului să urmărească *nimic* *citațiunile* ce se însera în «Monitorul Oficial». Dar de judecata la Curtea de Apel, unde procedura se face prin portare, cum vor putea lua cunoștință cei d'al

treilea? Și'n afară de acestea, nu toate cererile de liberări de duplicate vor trece pe la comisiune, sau Curtea de Apel.

Cum s'ar fi putut remedia toate aceste neajururi, semnalate în prima ca și în a doua ipoteza? Foarte simplu.

Toate instituțiunile emitente să fie obligate a publica în «Monitorul Oficial», la 1 și 15 ale fiecărei luni, o listă detaliată în ordinea numerică a titlurilor *pentru cari s'au cerut* liberări de duplicate. Cei d'al treilea vor putea să se opună la liberarea duplicatului prin simpla cerere adresată instituțiunei emitentă, alegându-și domiciliul în orașul unde își are sediul principal instituțiunea, sub pedeapsă de nulitate. Instituțiunea de emisiune va înștiința despre această opunere pe cel ce a cerut duplicatul la domiciliul arătat în cererea sa.

Aceste opuneri se vor judeca definitiv, după cererea celui interesat, de comisiunea instituită prin decretul-lege No. 3380 din 28 Noembrie 1918, fără drept de opozițiune.

Procedura se va face prin portării la domiciliurile indicate în cereri.

Dacă comisiunea găsește întemeiată opunerea, deciziunea ei se va publica în «Monitorul Oficial» și în *Buletinul* Comisiunei. În caz de respingerea cererei, va condamna pe oponent la daune.

Dacă în termen de 2 luni de zile (se poate prevedea un termen mai lung) dela publicarea în «Monitorul Oficial» nu se va ivi nici o opunere la liberarea duplicatelor, titlurile publicate își pierd puterea de circulațiune prin simpla îndeplinire a termenului de 2 luni, iar duplicatele eliberate se vor bucura de aceleași drepturi ca și titlurile originale.

Dacă s'ar fi legiferat așa, cei d'al treilea n'ar mai fi putut, obiecta nimic. Erau avizați prin publicațiunea făcută în «Monitorul Oficial», ușor de urmărit, la anumite zile din fiecare lună. Expirând termenul fixat, nici instituțiunea care a eliberat certificatul prevăzut la art. 1, nici cel ce a obținut duplicatul nu mai pot fi ținuti răspunzători de daune față de un terțiu ce s'ar pretinde lăsat, căci prin publicațiunile ce s'au făcut a fost deșteptat, și dacă n'a uzat de dreptul ce-i acorda legea, lui să-și impute această neglijență. S'ar fi evitat multe nedreptăți și s'ar fi curmat o serie de procese la cari va da loc cu siguranță actuala lege.

Și când ne gândim că această lege a fost trecută prin Cameră și Senat, și poartă sigiliile a două departamente.

N. ȘTEFĂNESCU

Sub-Director al Creditului funciar rural.  
AVOCAT



## CURTEA DE APEL DIN CONSTANȚA

Audiența dela 22 Iulie 1920

Președinția d-lui AL. TEODORESCU, Consilier

Corneliu Crăciun cere suspendarea executării

Hotărâre definitivă. — Suspendarea efectului ei executoriu. — Dacă este necesar ca executarea să fie începută. — Soluție negativă. — Art. 68 legea Curții de casație și art. 373, 375 și 376 pr. civilă.

Prin art. 68 din legea Curții de Casație, legiuitorul a voit să pună la dispoziția părții condamnate printr-o hotărâre definitivă, un mijloc de a preîntâmpina o eventuală punere în executare a acelei hotărâri, obținând suspendarea efectului executoriu pe care legea îl atribuie ori-cărei hotărâri definitive.

Legea necerând ca executarea să fie începută, urmează că dreptul părții condamnate de a cere suspendarea executării se naște din chiar momentul în care deciziunea a dobândit caracterul de definitivă, independent de punerea în lucrare a hotărârii, partea neavând a îndeplini decât cele două condiții cerute de lege și anume: a) să fi făcut recurs în Casație și b) să depună o cauțiune corespunzătoare cu valoarea condamnățiunii.

## Curtea,

Având în vedere că după art. 68 din legea Curții de Casație, în principiu vor putea cere punerea în lucrare a hotărârilor definitive date de Curțile de apel sau de tribunale, însă această punere în lucrare se va putea suspenda de parte protivnică prin asigurarea sau depunerea valorii corespunzătoare, în caz numai când va porni cererea în casațiune;

Având în vedere însă că se susține de către intimatul G. Dobias că, în speță, întru cât dânsul nu a pus încă în executare decizia cu No. 42/920 a acestei Curții, urmează să se respingă ca prematură prezenta cerere de suspendare;

Având în vedere însă că legiuitorul, prin art. 65 din legea Curții de Casație, nu a sudordonat admisibilitatea cererii de suspendare, condițiunei ca partea câștigătoare să fi început punerea în lucrare a hotărârii ce a obținut, ci a voit numai să pună la dispoziția părții condamnate, care a pornit cererea în Casațiune, un mijloc de a preîntâmpina o eventuală punere în lucrare a hotărârii atacată cu recurs, obținând suspendarea efectului executoriu pe care legea îl atribuie hotărârilor definitive, din chiar momentul când ele au dobândit acest caracter potrivit art. 373, 375 și 376 pr. civ. și până după judecarea recursului;

Că, în acest scop, partea condamnată nu are a îndeplini decât cele două condițiuni formal impuse de lege și anume;

1. Să se facă recurs în casație și 2) să depună o cauțiune corespunzătoare cu valoarea condamnățiunii;

Că a interpreta dispozițiunile art. 68 în sensul susținut de intimatul G. Dobias, că adică executarea trebuie să fie începută spre a se putea cere suspendarea ei, ar fi să adăugăm la lege o condițiune neprevăzută și să introducem o distincțiune pe care textul art. 68 nu o face;

Considerând, că fiind vorba de o materie specială, nu se pot aplica prin analogie principiile și rânduelile admise în materie de contestație la executare;

Că, întru-cât, în materia de față, art. 68 d-lui leg. ex. d.

Curței de casație nu fixează nici un termen în lăuntrul căruia să se poată cere suspendarea efectelor executorii ale hotărârii, urmează că dreptul părții de a face o asemenea cerere se naște din chiar momentul în care deciziunea a dobândit caracterul de hotărâre definitivă, căci la aceeași epocă ea a devenit și executorie conform art. 375 pr. civ.;

Că așa fiind, partea este în drept, din acel moment, să ceară suspendarea efectului executoriu al hotărârii destul numai să satisfacă condițiunile speciale cerute de art. 68, mai sus menționat;

Că dar, prezenta cerere este admisibilă în principiu și urmează a se examina temeinicia ei în fond;

Având în vedere că petiționarul își motivează cererea de a se încuviința suspendarea menționatei deciziuni pe dispozițiunile art. 68 din legea Inaltei Curți de casație, întru-cât susține că a atacat deciziunea cu No. 42/920 cu recurs și a consemnat la dispoziția intimatului G. Dobias suma de 11250 lei chira până la Aprilie 1921;

Având în vedere că prin deciziunea, a cărei suspendare se cere, pronunțată de această Curte cu drept de recurs, s'au admis apelul făcut de George E. Dobias în contra sentinței civile No. 282/920 a Tribunalului Constanța și s'a obligat petiționarul să evacueze apartamentul ce ocupă în Constanța Bulevardul Elisabeta No. 6;

Având în vedere că din dispozițiunile art. 68 din legea Inaltei curți de Casație și Justiție, rezultă că executarea deciziunilor Curților de apel sau sentințele date de Tribunale, se va putea suspenda de partea protivnică, prin asigurarea sau depunerea valorii corespunzătoare, în caz numai când se va primi cererea în casațiune;

Având în vedere și dispozițiunile art. 11 din legea proprietarilor care prevede că prin consemnarea chiriei pe trecut și viitor, executarea hotărârilor date pot fi suspendate în ce privește executarea lor;

Având în vedere că în speță rezultă din certificatul D-lui Grefier al Curței de Casație și Justiție No. 4473/920 depus la dosar, ca numitul a declarat recurs în contra decisiunei acestei Curți cu No. 42/920, iar din certificatul Grefei Tribunalului Constanța No. 3786/920 că petiționarul a consemnat ca chirie suma de lei 11250 pe contul intimatului;

Având în vedere că față de toate aceste considerațiuni cererea petiționarului este admisibilă în principiu Considerând însă că pentru a aviza la admiterea acestei cereri, Curtea găsește necesar ca numitul să depună o cauțiune pe care Curtea o fixează la suma de 6000 (șase mii) lei;

Pentru aceste motive, Curtea, constată că cererea făcută de Corneliu Crăciun prin petiția înregistrată la No. 1736/920 este admisibilă în principiu, iar pentru admiterea ei, fixează o cauțiune de șase mii lei cari se vor depune de petiționar la Administrația financiară Constanța.

(ss) Al. Teodorescu, Remus C. Benișache

Grefier (ss) M. Butuc

## Opiniune

Având în vedere incidentul ridicat de G. Dobias de a se respinge ca prematură cererea de executare decisiunei No. 42/920 pe motiv că nu s'au luat până în prezent măsurile de executarea ei;

Considerând că potrivit dispozițiunilor art. 68 din legea Curței de casațiune, în principiu vor putea cere punerea în lucrare a hotărârilor definitive pronunțate de Curțile de apel sau tribunal, însă această punere



în lucrare se va putea suspenda de partea protivnică prin asigurarea sau depunerea valorii corespunzătoare în cazul când se va porni cerere în casație;

Că din acest text de lege rezultă că suspendarea este condiționată pe de o parte, de punerea în executare a hotărârilor definitive, iar pe de altă parte de introducerea recursului în casație a hotărârii ce se execută;

Considerând că atât timp cât o hotărâre definitivă nu este pusă în lucrare, ea nu poate aduce nici o vătărmă în potrii căreia e pronunțată și prin urmare această nu are interes a cere suspendarea unei lucrări care nu există, o asemenea cerere fiind lipsită de cauză;

Considerând că într-unul nu se face dovada că decisiunea No. 42/90 a fost pusă în lucrare, cererea de suspendare este prematură așa încât incidentul ridicat de G. Dobias este întemeiat;

Pentru aceste motive sunt de părere a se admite incidentul și în consecință a se respinge ca prematură cererea de suspendare făcută de Corneliu Crăciun.

(c) C. Nacian

## CURTEA DE APEL, CRAIOVA, SECȚIA II

Audiența dela 24 Septembrie 1920

Președinte d-lui TH. BRAILOIU, Președinte

Apelant <sup>1</sup>, Dumitrescu, asistat de d. avocat M. Oromolu și în timata F. rma Frații Abramovici junior asistați de d. avocat Dem. D. St. escu.

Decizia civilă No. 102

Decretul-lege al chirilor 1420 din 1920. — Art. 4. — Declarațiunile de renunțări. — Obligația impusă chirieșului de a face dovada împrejurărilor de drept și de fapt.

*Chirieșii cari au dat, în contracte, declarațiuni de renunțare, beneficiază de prelungirea închirierii, cu condiția, însă, să dovedească că au fost în necunoștința împrejurărilor de drept și de fapt, când au dat o asemenea declarațiune. Și această probă trebuie să o facă numai ei.*

Curtea, deliberând,

Considerând, că apelantul reclamant I. N. Dumitrescu prin avocatul său M. Oromolu, cere admitându-se apelul să se reformeze sentința Tribunalului Dolj<sup>1)</sup> s. I cu No. 261 din 8 Iulie 1920, contractul de închiriere intervenit între dânsul și firma Abramovici Junior, obligându-se la această dată intimata firmă a părăsi imobilul închiriat, susținând că acest contract de închiriere dela 26 Octombrie 1920, nu mai poate avea ființă, căci dânsii, ca părți contractante așa au convenit, stipulând prin însăși contractul de închiriere și anume prin clauza dela No. 2 că la 26 Octombrie 1920, chirieșii vor evacua prăvălia, lăsând-o liberă, fără a putea invoca în favoarea lor, beneficiile vreunei legi excepționale actuală sau viitoare, la care dânsii arată că renunță, adăugând că prin stipularea acestei clauze, contractul de închiriere nu mai poate avea ființă, fiind desființat prin convenția părților, convenție legală, care nu se poate înlătura, căci intimata firmă cu nimic nu dovedește că această clausă s'a înserat din eroare, și în necunoștința împrejurărilor de fapt și a legii;

Având în vedere că acesta fiind obiectul litigiului urmează a se vedea în urma expunerii faptelor, dacă susținerile apelantului sunt întemeiate;

Din actele aflate la dosar și din desbaterile urmate rezultă următoarele:

La 24 Octombrie 1919 între apelantul I. N. Dumitrescu din Craiova și firma Abramovici Junior din București intervine un contract de închiriere. Prin acest contract I. N. Dumitrescu, închiriaza acestei firme prăvălia dela imobilul său, din strada Lipscani No. 10 și o închiriaza fără dependență, împreună cu mobilierul, compus din rafturi complete, patru teighele mari cu cuile lor, instalațiune electrică și altele, conform unui inventar, ce va face. Inchirierea se face pe timp de un an cu începere dela 26 Octombrie st. n. 1919 la 26 Oct. 1920 st. n. și se stipulează că la data de 26 Oct. 1920 chirieșii firmă va evacua prăvălia lăsând-o liberă, fără a putea chirieșii firmă invoca în favoare-i beneficiul vreunei legi excepționale, actuale sau viitoare, căci declară că renunță. Se mai stipulează că prețul închirierii este de lei 3500 anual plătit într-o singură rată la 23 Martie 1920 st. n., că chirieșii firmă nu poate ceda contractul și nici să subinchirieze prăvălia fără consimțământul expres și în scris al proprietarului și că proprietarul își rezervă dreptul de a ține în prăvălie casa de fier și un birou pentru încasarea datoriilor;

Acest contract făcut sub semnătura privată se vizează de Ad-ția Financiară Dolj sub No. 621 la 24 Octombrie 1919;

Posterior acestui contract de închiriere, între ambele părți litigante intervine o nouă convențiune relativă la închirierea aceleiaș prăvălii cu data de 30 Noembrie 1919, care se vede vizată de Ad-ția financiară Dolj sub No. 6042 din 22 Septembrie 1920. Prin această convențiune între altele se stipulează, că se închiriaza această prăvălie pe termen de patru ani cu începere dela 26 Octombrie 1920 și până la 26 Oct. 1924 st. n. și cu chirie anuală de 11.000 lei, în fine se menționează că această convențiune nu va intra în vigoare decât numai în cazul, când apelantul proprietar n'ar vesti formal pe intimata firmă chirieșii prin portărei cu cel puțin 3 luni de zile înainte de 20 Octombrie 1920 stil nou, adăugându-se că făcându-se această înștiințare, convențiunea în chestiune rămâne deplin drept desființată, fără altă somație sau judecată și fără nici o pretenție din partea intimitei firme, care este obligată a evacua prăvălia la 23 Octombrie 1920, st. n. neputând invoca în favoare-i beneficiul vreunei legi excepționale actuală sau viitoare, la care chirieșii firmă declară că renunță;

În urma acestei convențiuni, apelantul reclamant, nemi vîind a lăsa intimitei firme prăvălia cu chirie, conformându-se clauzei din sus zisa convențiune cu data de 30 Noembrie 1919, să reintre în imobilul său, și că convențiunea în chestiune rămâne nulă; în fine o invită a lua notă și a se conforma. Această notificare se depune la Portăreii de Dolj spre comunicare la 17 Iulie 1920, adică cu 3 luni de zile înainte de 26 Oct. 1920, așa cum se prevăzuse în menționata convențiune;

Considerând că din cele mai sus expuse precum și din desbaterile urmate reiese până la evidență, că intimata firmă chirieșii, în mod formal, atât prin primul contract de închiriere, cât și prin sus zisa convențiune, renunță în mod expres și categoric la beneficiul vreunei legi excepționale actuală sau viitoare, relativă la prelungirea contractului de închiriere, obligându-se de a evacua prăvălia la 26 Oct. 1920 și că lasă în primirea apelantului prăvălia;

Susținerea intimitei firme, că această clausă de renunțare este inoperantă și ca atare nulă, neputând producea nici un efect, căci legiuitorul prin decretul-lege

1) Publicată în acest număr la pag. 578.



din 2 Aprilie 1920 publicat în «Monitorul Oficial» No. 2 prescrie că prelungirea închirierilor făcute în conformitate cu dispozițiile art. 1 din sus zisul decret-lege este de ordine publică și, ca atare, orice renunțare făcută chiar în scris, este nulă și de nul efect, este neîntemeiată.

Fără îndoială prin sus zisul decret-lege, voindu-se a veni în ajutorul chiriașilor și voindu-se a se pune stavilă speculațiilor neonoame, ce se făceau și se fac cu casele de locuință, s'a prevăzut prin art. 1 și 38 între altele, că prelungirea este de ordine publică, iar prin art. 4 s'a arătat că beneficiază de prelungirea închirierilor prevăzute prin sus zisul decret-lege și chiriașii anterior publicării lui, cari au dat declarațiuni scrise de renunțare;

Considerând dacă aceasta, este exact, nu este mai puțin adevărat, că prin sus zisul decret la art. 4 s'a făcut o restricțiune, prescriindu-se că chiriașii, cari anterior publicării acestui decret, cum este în speță, au dat declarațiuni scrise de renunțare la dreptul de prelungirea închirierii, beneficiază de prelungirea închirierii cu condițiunea însă de a dovedi că au fost în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt, când au dat o asemenea declarațiune;

Considerând că în cazul de față intimata firmă nedovădund cu nimic că a fost în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt, când a făcut o asemenea declarațiune scrisă, atât prin contractul de închiriere, cât și prin sus zisa convențiune că renunță la dreptul de prelungire, menționând că nu va putea invoca în favoarea-i beneficiul vreunei legi excepționale actuale sau viitoare, este evident că contractul de închiriere de față nu se poate prelungi, căci așa s'a convenit și această convențiune, nu poate decât să producă toate efectele sale, atrăgând desființarea contractului de închiriere dela data de 26 Octombrie 1920;

Prin art. 4 din zisul decret-lege specificându-se că beneficiază de prelungirea închirierilor și chiriași, cari anterior publicării lui, au dat declarațiuni scrise de renunțare, cu condițiunea de a dovedi că au fost în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt, când au dat o asemenea declarațiune, este evident că această probă incumbă intimătei firme chiriașe de a o face, căci dânsa face o atare susținere, o atare alegațiune;

Este cunoscut principiul că cel ce face o propunere trebuie să o dovedească (art. 1169 c. civil). În cazul de față nedovedindu-se cu nimic de chiriașia firmă că a fost în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt, când a făcut o asemenea declarațiune scrisă de renunțare, urmează, a se ține în seamă și nu se poate considera ca inoperantă;

Afară de aceasta, intimata firmă chiriașe nici nu poate susține în mod serios, că a fost în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt, când a făcut în scris această renunțare, căci făcând o atare renunțare reiterată prin contractul de închiriere la 24 Oct. 1919, cât și prin convențiunea cu data de 30 U-brie 1919, desigur că a avut în vedere și decretul-lege anterior din Martie 1919, care ineuvința prelungirile precum și dispozițiunile art. 969 cod. civil care, prescrie că convențiunile legale făcute au putere de lege între părțile contractante în fine, prescriind o atare clausă părțile contractante, au voit să arate că în intențiunea lor este ca contractul de închiriere să dureze un an de zile, până la 26 Octombrie 1920, ne mai putând continua dela această dată fără consimțământul proprietarului, chiar de s'ar acorda prin vre-o lege actuală sau viitoare, prelungirea contractului de închiriere, căci chiriașia firmă arată în mod expres că renunță la dreptul de

prelungire și că urmărește la 26 Oct. 1920 să predea prăvălia apelantului proprietar. În fine, desigur, s'a prevăzut o atare clausă pentru că după un an de zile apelantul proprietar, care mult timp fusese comerciant putea reîncepe a face comerț, după expirarea anului și în acest scop să și trece în contract și convențiune că apelantul își păstrează în prăvălie, casa de fer și biroul pentru încasarea datoriilor.

Susținerea intimătei firme chiriașe că în cazul de față renunțarea la prelungirea contractului de închiriere fiind făcută prin însuș contractul de închiriere și în urmă prin convențiune iar nu prin o declarațiune ulterioară separată, așa cum ar reeși din dispozițiunile art. 4 din decretul-lege cu data 1 Martie 1920, este neîntemeiată, căci este suficient să se constate că există o atare renunțare făcută prin însuș contractul de închiriere, ca această renunțare să se țină în seamă și să-i producă toate efectele.

Considerând că odată stabilit că în cazul de față, contractul de închiriere în chestiune urmează a se considera resiliat la 26 Oct. 1920 și că intimata firmă chiriașe urmează la această dată să evacueze prăvălia închiriată predând-o apelantului proprietar, urmează admitându-se apelul făcut I. N. Dumitrescu, a se infirma sentința Trib. Dolj s. I cu No. 261/1920 și admitându-se acțiunea apelantului reclamant, a se declara resiliat contractul în chestiune cu data 24 Octombrie 1919, pe ziua de 26 Oct. 1920, obligându-se intimata chiriașe a-l evacua la acea dată de 26 Oct. 1920 și a-l preda apelantului reclamant, respingându-se acțiunea făcută de intimata firmă chiriașe ca nefondată.

Pentru aceste motive redactate de D-l Președinte Th. Ant. Brăiloiu, Curtea admite de fondat apelul etc.  
(ss) Th. Ant. Brăiloiu, P. Neațu, Daniel P. Bivolaru, G. T. Ionescu, Eugen Bănescu.

(a) Grefier, M. Mihăileanu

## TRIBUNALUL DOLJ SECȚIA I

Audiența dela 8 Iulie 1920

Președinția d-lui N. DAIA, Judecător de ședință

Reclamanți și pârțiți I. N. Dumitrescu, asistați de d-nii M. Oromolu și N. Fortunescu avocați și Frații Abramovici juniori de d. avocat Dem. D. Stoicescu.

Sentința civilă No. 261

Decretul-lege No. 1420 din 2 Aprilie 1920. — Declarație de renunțare în însăș contractul inițial. — Caracterul inoperant al declarației, conform art. 4 din decretul-lege. — Contract prelungit.

Cunoștința împrejurărilor de drept și de fapt la data declarației. — Renunțarea la efectul decretelor-legi viitoare

Decretul-lege al chirilor 1420/1920, în art. 4, prevede ca să se dovedească împrejurările de drept și de fapt când s'a dat declarația de renunțare, pe care judecătorul le poate aprecia; în atare caz, o declarație de renunțare, în însăș contractul de închiriere, pentru o dată viitoare, în cursul termenului din decretul-lege al chirilor este inoperantă, când se renunță la decretule-legi viitoare.

Tribunalul, deliberând,

Având în vedere acțiunea făcută de I. N. Dumitrescu prin petiția No. 10063/1920, având în vedere acțiunea făcută de Frații Abramovici fiu prin petiția No. 13372/1920, având în vedere că aceste acțiuni, au același obiect, același cauză și aceleași părți în baza art. 110 al III pr. civilă se conexează;



Având în vedere că în fapt I. Dumitrescu închiriază imobilul din strada Lpsceni cu începere dela 26 Octombrie 1919 pe termen de un an până la 26 Octombrie 1920, frații Abramovici cari dau, în însăși contractul de închiriere, o declarație prin care renunță în favoarea proprietarului la beneficiile oricărei legi excepționale actuale sau viitoare, care ar acorda prelungirea contractelor de închiriere și va avea imobilul închiriat după data de 26 Octombrie 1920; că în Aprilie 1920 frații Abramovici și Dumitrescu când intervine noul decret-lege de prelungirea contractelor de închiriere până la 1922, se somează reciproc, cel dintâi pune în vedere proprietarului prin acțiunea de față că înțelege să beneficieze de art. 4 din noul decret-lege și că prin urmare contractul se prelungește până la 23 Aprilie 1922 fiind în necunoștiința împrejurărilor legale sau de fapt când a dat declarația de renunțare, iar celalt, proprietarul, tot prin acțiune, că înțelege la beneficia de clauza de renunțare înserată în contract, de a se rezilia contractul cu începere dela 26 Octombrie 1920, și prin notificare, că în caz când soluția procesului îi va fi defavorabilă, chiriașul să-i plătească plusul de 75% asupra chiriei de 11.000 lei anual atât cât legea acordă prelungirea.

Având în vedere că în drept, chestia ce urmează a se rezolva este a se ști dacă chiriașul în momentul dărei declarației de renunțare, era în cunoștiința împrejurărilor legale sau de fapt;

Având în vedere că se susține de avocatul chiriașului, că clauza de renunțare la beneficiile oricărei legi excepționale de prelungirea contractului de închiriere prevăzută chiar în contract intră în aliniat. II din art. 4 din decretul-lege și că prin urmare nu ar mai fi nevoie, cum prevede aliniat. I din art. 4 a se face dovada de chiriași, că au fost în necunoștiința împrejurărilor legale sau de fapt când a dat o asemenea declarațiune;

Având în vedere că aliniat. II, al art. 4 din decret, prevăzând clauza de reziliere facultativă în contractele de închiriere nu este tot una și nu se poate confunda cu renunțarea expresă prevăzută de aliniatul I, după care chiriașul este obligat a face dovada împrejurărilor legale sau de fapt, când a dat o asemenea declarațiune;

Având în vedere că se mai susține că față de art. 4, chiriașul urmează să facă dovada împrejurărilor legale sau de fapt când a dat declarația de renunțare, este o frază enigmatică fără niciun înțeles și ca atare legiuitorul mai bine nu o înseră în art. 4, de oarece produce confuziuni de nici o valoare;

Având în vedere că sunt cazuri în cari judecătorul poate aprecia împrejurările de fapt sau de drept, când chiriașul a dat o declarație de renunțare, așa exemplul dat de d-l Cornelii Botez în Tribuna Juridică No. 16 și 17 din 20 Aprilie 1920, prin care un chiriaș sub imperiul decretului-lege din 1919, când chiriașul da o declarație că s'ar muta la 26 Octombrie 1919 deși ar fi avut drept să stea în imobil până la 23 Aprilie 1920, sau un alt exemplu de împrejurare de fapt, când chiriașul dă declarație că renunță la contract bazat pe contractul de închiriere făcut în alt imobil, în care nu se poate muta din cauză că proprietarul aceluia imobil nu-i poate pune casa la dispoziție, chiriașul cel vechi vînd să profite de prelungirea acordată de noul decret-lege, așa că dispoziția, ca chiriașul să facă dovada împrejurărilor de drept sau de fapt este bine înserată în art. 4 de legiuitor, rămîind ca judecătorul să aprecieze după cazuri aceste împrejurări că să admită sau nu rezilierea contractelor de închiriere;

Având în vedere că în speța noastră, când chiriașul a dat declarația că renunță la beneficiile viitoarelor decrete-lege de prelungire era în necunoștiința impre-

jurărilor de drept, cu alte cuvinte nu putea să știe că la 6 Octombrie 1919 când a dat declarația, că legiuitorul va veni în Aprilie 1920 cu un decret-lege care să prelungească contractele de închiriere până la 1922;

Având în vedere că nici din faptul că chiriașul a îngăduit pe proprietar ași lăsa casa de fer și un birou în imobilul închiriat, nu rezultă că chiriașul era în cunoștiința împrejurărilor de fapt că proprietarul și-a manifestat și mai mult intenția de a se muta în imobil la 26 Octombrie 1920; că proprietarul dintr-o simplă îngăduință a chiriașului nu și poate crea un drept, că chiriașul pentru a putea obține cu chirie imobilul, era dispus a-l face în afară de contract chiar avantajat precumare cum de alimintirea i-a și făcut după cum reese din notificarea atașată la dosar, din care rezultă că proprietarul în caz de pierdere a procesului, înțelege să beneficieze de plusul de 75% asupra chiriei de 11.000 lei anual, iar nu asupra chiriei de 3500 lei prevăzută în contract. Că de aci se vede în mod cert, intenția de speculă a proprietarului, care voia a face contracte de închiriere pe termene scurte pentru a mări chiria pe anul următor, speculă, pe care legiuitorul a voit prin noul decret lege a o înfrîna, decretînd că renunțările făcute de chiriași, sub presiunea împrejurărilor actuale, sînt de ordine publică și se anulează.

Pentru aceste motive, Tribunalul respinge ca nefondată acțiunea făcută de proprietar și admite acțiunea făcută de chiriaș, etc.

(ss) A. Daia; Ion A. Stroe.

Grefier (s) M. Dumitrescu.

NOTA.—Tribunalul Dolj și Curtea de Apel din Craiova ale caror hotărâri le-am publicat mai sus, au avut de judecat o interesantă speță după decretul-lege al chirilor din 2 Aprilie 1920 privitoare la interpretarea art. 4, unul din cele mai curioase articole și care neaparat va trebui să fie modificat, pe lângă altele<sup>1)</sup> după cum vom arăta.

Articolul 4 a dat loc la mai multe discuțiuni astfel, între altele:

1. Cîne trebuie să introducă contestație, proprietarul sau chiriașul? Jurisprudențele variază încă și azi, <sup>2)</sup> și părțile încă nu sînt lamurite, ca și judecătorii.

2. A dona chestiune: Cum trebuie timbrată? Ca contestații sau ca acțiuni ordinare? <sup>3)</sup>

S'ia decis în genere, că trebuie timbrată ca o acțiune ordinară <sup>4)</sup>, fiind o acțiune în anularea renunțării.

3. A treia chestiune: Intr'un litigiu existent între părți, chiriașul poate pe cile de excepțiune să invoce și breșecul art. 4?

Afirmativa, a fost foarte frumos soluționată de

1) Vezi nota noastră în Curierul Judiciar, 1920, No. 65—66 p. 529—530.

2) Vom discuta, în curînd, și noi această chestiune. Ultima jurisprudență a Casei este în sensul că proprietarul trebuie să facă contestație: decizia No. 334 din 9 iunie 1920, Jurisprudența română, 1920, No. 16, pag. 242.

3) A. Veleșcu, Curierul Judiciar, 1920, No. 69-70, p. 555.

4) Chestia timbrului, privitoare la chestiunile născute din acest decret-lege sînt variate, peste cîtva timp o vom discuta și noi.



d-l Alex. Velescu <sup>5)</sup>, în dezacord cu Casația, care și noi socotim, că a soluționat greșit problema. <sup>6)</sup>

4. A patra chestiune: este dros-bire între declarația de renunțare și clauza facultativă de reziliere?

Discuția, a trebuit, să se creze de oarecăr art. 4 are două aliniate, cu distincțiuni. În primul aliniat, se arată că beneficiază de prelungire și chiriașii cari au dat declarațiuni scrise de renunțare, iar în al doilea aliniat se arată, că sunt inoperante clauzele de reziliere facultativă prevăzute prin contractele de închiriere.

Distincțiunea, deși există în decretul-lege, însă cel dintâi care a aratat-o și demonstrat-o juridic a fost d-l I. Ionescu-Dolj <sup>7)</sup>.

D-sa a făcut două deosebiri clare, aplicabile la contestațiuni, care trebuiesc ținute în seamă de instanțele judecătorești. <sup>8)</sup>

Și, când se discută înaintea instanțelor judecătorești, trebuie neapărat să se determine, precis, care din cele două aliniate se aplică spețelor, fiindcă în atare caz și *proba diferă*, ceea ce Curtea din Craiova n'a făcut-o, ca toate că prima instanță o facuse.

Asfel:

a) dacă este o declarație scrisă de renunțare, se cere ca să se dovedească că «chiriașii au fost în necunoștința împrejurărilor legule sau de fapt când au dat o asemenea declarație».

Dar această frază laconică, a dat loc la interpretări variate și numeroase.

Primul care a pus-o în discuție a fost d-l Leopold Stern <sup>9)</sup> în articolul său intitulat «*cât va curiozități din decretul-lege al chiriilor*».

D-sa zice:

«Ce însemnează această condiție dela sfârșit? Cari împrejurări legale sau de fapt să le fi ignorat chiriașul atunci când a semnat renunțarea? Impejurările de atunci sau de astăzi? Dar înainte de ultimul decret-lege, ca și astăzi părțile puteau foarte bine să conînă de comun acord la rezilierea contractului; cari sunt împrejurările de drept sau de fapt a căror ignorare ar putea-o invoca chiriașul? Imi amintesc cu ocazia aceasta un principiu de drept vechi cât dreptul însuș: că nimeni nu se poate scuza, că n'a cunoscut legea, dar totul trece! *Caut, mă frământ și nu găsesc nici o împrejurare din cele pe cari legiuitorul le cere.*»

«Un client al meu, după apariția legii, veni să mă roage să-i fac contestație în conformitate cu art. 4 din decretul-lege, pentru faptul, că și dânsul dăduse o declarație de renunțare.

«Îl întrebai de împrejurările legale sau de fapt pe care nu le cunoscuse la semnarea declarației de renunțare și eram fericit, că voi putea în fine afla și eu o asemenea împrejurare. Clientul mi răspunde: «Nu cunoscteam legea aceasta nouă, care avea sa vină».

«În naivitatea lui clientul a găsit poate singurul caz căruia i se aplică aliniatul de mai sus și atunci legiuitorul ar fi

făcut mai bine să spuie fără înconjur: SUNT NULE DE DREPT TOATE DECLARAȚIUNILE DE RENUNȚARE DATE ANTERIOR LEGII, etc.»

Concomitent cu acest articol au apărut lămuririle d-lui Corneliu Botez, unul din membrii comisiei de redactare a acestui proiect de lege <sup>10)</sup>, dând explicațiuni, nu tocmai complete în această chestiune.

Iată ce răspunde d-sa:

«...Se critică, ca nefiind precisă această dispozițiune, care constituie o lăudabilă inovație a legiuitorului.

«Această dispoziție dă posibilitate instanțelor judecătorești de a aprecia, după cazuri temeinice declarațiunile de renunțare, ținându-se seama de împrejurările de drept și de fapt în care a fost dată.»

Și d-sa dă un exemplu, pentru aceste împrejurări de drept și de fapt cunoscute, dar numai unul, pe care-l adăogam la exemplul d-lui Leopold Stern:

«Să presupunem cazul, când un chiriaș, sub impresia decretului-lege din 6 Martie 1919 sau din 19 Noiembrie 1919, care au acordat prelungirea contractelor de locațiune, pe câte un an, a dat o declarație de renunțare la contract, cu toate că era în drept să beneficieze de o asemenea prelungire. Iată o împrejurare legală, care deșteptă pe chiriaș asupra dreptului său de a beneficia în viitor de contract și totuși a renunțat la el. O asemenea renunțare nu se mai poate considera că atinge ordinea publică, cât timp chiriașul A PUTUT PREVEDEA, că avea facultatea să se folosească de contract, într-un caz exista un decret-lege, care orotă dreptul său.

«Se poate admite, că acest chiriaș mai poate beneficia de o prelungire acordată de un nou decret-lege, când a renunțat la contract, deși se putea bucura de prelungirea ce-i acorda în mod vădit un decret-lege anterior? Legiuitorul n'a voit să încurajeze asemenea cazuri și le a lăsat la înțelepciunea și chibzuința judecătorilor de fond.»

În această discuțiune a intervenit, D-l I. Ionescu-Dolj. <sup>11)</sup>

D-sa accentuează, cu multă dreptate:

«...Care este interesul enigmatic al acestor cuvinte, PANĂ AZI NU S'A PUTUT STABILII, căci, or este vorba de împrejurările legale din momentul facerii declarațiunii, și cum decretul anterior permitea, chiriașul este în imposibilitate să facă vreo dovadă, căci el e presupus că cunoștea legea afară numai dacă autorul decretului n'a crezut că pot fi persoane cari n'au cunoscut legea; or, autorul s'a gândit la împrejurările legale viitoare, și, în acest caz, iarăși nu este nevoie de nici o dovadă, pentru că e mai mult decât cert CĂ NIMENI NU ȘTIA CĂ VA VENI UN ASTFEL DE DECRET.»

Și când din punct de vedere doctrinar, vedem că soluțiile nu pot fi de cât pentru îndepărtarea acestei dovezi, socotind-o ca inexistentă în decret, suntem surprinși că se găsesc instanțe judecătorești, cari nu țin de loc seamă de doctrina, care s'a dezvoltat în jurul acestei chestiuni.

Jurisprudența este contrară doctrinei și cere ca să se facă dovada împrejurărilor de fapt și de drept! Dar în nici o hotărâre nu găsim elemente pentru definirea împrejurărilor de fapt

5) Curierul Judiciar, 1920, Nr. 69-70, p. 555.

6) Cas. I, decizia 339 din 19 August 1920. Curierul Judiciar, 1920, Nr. 69-70, p. 54.

7) Curierul Judiciar, 1920, Nr. 43-48, p. 237-339.

8) În nota sa, d-l Ionescu-Dolj, arată că d-l Corneliu Botez s'a ocupat numai de ipoteza renunțării.

9) În «Istoria» An. II, Nr. 492, din 26 Aprilie 1920.

10) Tribuna Juridică, 25 Aprilie 1920 An. II Nr. 16-17, p. 45-50.

11) Curierul Judiciar, Nr. 86-87 din 23 Mai 1920, p. 290-291.



și de drept. Între jurisprudențele acestea greșite este și aceia a Curții de Apel Craiova, publicate în acest număr.<sup>12)</sup>

Partile, în instanță dovedeau că n'au fost în cunoștința, nici a împrejurărilor de fapt, nici ale celor de drept, deși socotim, că nu trebuie făcută această dovadă :

1. Că n'au cunoscut noul decret-lege din 1920<sup>13)</sup>

2. Că aveau în favoare decretul-lege din Noiembrie 1919, care în articolul 1, al. 2 se pronunță contrar noului decret: «acei ce au făcut proprietarului *de la rațiuni* că renunță la contractul lor, nu vor putea reveni asupra acestei renunțări și prin urmare în privința acestora prelungirea de drept nu mai are loc». Deci, partea nu putea să știe, că va surveni un decret cu principii contrare.

3. Nu intrau nici în exemplele date de dl Leopold Stern și Corneliu Botez.

4. Trebuia o dovadă nouă să o impună în cel mai rău caz, sau de către Curte sau de parte, și chiriașul s'o dovedească, dar să se argumenteze, așa de laconic, cum face Curtea din Craiova, nu este admisibil.....!

Transcriu :

„... intimata firmă nedovedind cu nimic, că a fost în necunoștința împrejurărilor... constatată clauza operantă...”

Și nici un rând de dovezi de mai sus discutate, și de nici o probă care ar trebui administrată. Expresii vagi, cari sunt supuse unui control în Casația.

În această chestie, îndelung desbatută înaintea Curții din Craiova, se cuvenea ca acest concordant să aibă o altă redacțiune nouă și lămurită iar nu, ca cele anterioare, și ca ale altor instanțe.<sup>14)</sup> Trebuia, ca Curtea să și motiveze, care din cele două alinate era aplicabil speței.

Și aceasta se impune, cel puțin, în viitor, de oarece, decretul-lege din 2 Aprilie 1920, produce *profunde nemulțumiri*, este *inconsecvent*, și coprinde numeroase *dificultăți*, care îngreunează justiția. Recunoaștem și noi că, reflecțiile imprecințiilor, ca

și ale avocaților, sunt *crude* atât pentru legislatori, cât și pentru judecători.<sup>15)</sup>

Din felul însă cum redactează Curtea considerentul reese, că *nici odată* clauzele de renunțare nu vor putea fi considerate inoperante !... Judecătorii au devenit, deci, legiuitori, modificând, în totul decretul-lege al chiriilor, din 1920, în această chestiune, hotărând contrar dispozițiilor legale.

Înaintea Curții s'a desbatut și o altă chestie de drept :

Contractul era încheiat pe un an, până la Sf. Dumitru 1920. În acest contract era clauza, de renunțare, că la Sf. Dumitru 1920 chiriașul va evacua imobilul, chiar dacă ar interveni și alte legi viitoare. Clauza aceasta avea vre un afect operant ? Chestie importantă.

Noi credem, că nu putea avea deoarece clauza era însăși în termenul contractului, care era pentru un an—până la 26 Octombrie 1920. Se repetă condiția termenului : când se sfârșește termenul într'un contract, efectul este evacuarea, fără să mai fie nevoie de a fi enunțată. Astfel că nu era clauză de renunțare.

Era o denunțare anticipată ?—Nu.

Și într'o speță identică Casația s'a pronunțat<sup>16)</sup> foarte juridic :

«În însăși termenele fixate de legiuitor, în care se pot denunța aceste contracte, rezultă că ele nu se pot denunța decât în cursul executării lor, IAR NU CHIAZ ÎN MOMENTUL ÎNCHIRIERII, căci a admite contrariul ar fi a ne ocoti intențiunea legiuitorului, dându-se puțină proprietarului a eluda legea, intru cât în contractele încheiate în timpul legii ar apărea ca o clauză de stil—(la Craiova au și început)—condițiunea renunțării anticipate la beneficiul de prelungire, anihilând astfel dispozițiile luate de legiuitor într'un interes general<sup>17)</sup>».

Și această hotărâre este și în legătură cu art. 38 al decretului lege, care spune, ca toate dispozițiile sunt de *ordine publică*.<sup>18)</sup> În atare caz, renunțările la efectele legilor viitoare, sunt inoperante, fără nici o discuțiune.<sup>19)</sup>

15. Cfr. I. Ionescu-Dolj, consilier de la Curtea de Apel din București, *Curierul Judiciar*, 1920, No. 36—37, care se exprimă în același mod, dureros... Noi suntem surprinși că Parlamentul din timpul verii nu s'a ocupat cu această chestiune. Sperăm ca cel viitor.

16) Căz. I, dec. 435 din 26 Martie 1920, *Curierul Judiciar* 1920 No. 42—43 ; idem, d. No. 38, *Jurisprudența Română* 1920, No. 13, pagina 200, No. de ordine 216

17) Curtea de Apel Buc. dec. 39 din 5 Mai, *Curierul Judiciar*, 1920 No. 36—37, decide : «că prin *de la rațiuni* scrise de renunțare trebuie să se înțeleagă numai declarațiile date de chiriaș, în diferite împrejurări în cursul executării contractului, și nu trebuie confundate cu diferite clauze de reziliere pe care părțile contractante le-au prevăzut în contractul lor încă din momentul facerii contractului, dintre care unele pot fi obligatorii, iar altele facultative. Mai sunt și alte jurisprudențe, în același număr, citate de dl I. Ionescu-Dolj.

18) Care se pot invoca pentru prima oară în Casație : Căz. I, dec. 190 din 1920, *Jurisprudența română*, 1920, No. 14.

19) Curtea de Apel, Buc. Secția I, dec. 128 din 15 Iunie 1920 *Curierul Judiciar*, 1920, No. 63—64, p. 516 zice : «declarația de reziliere facultativă este fără efect față de chiriaș ; și această

12) Curtea de Apel din Craiova. Secția II, își menține această jurisprudență : așa, sunt deciziile 74 și 75 din 24 Iunie 1920, (inedit). Decizia No. 74 a fost casată. Hotărârea din acest număr este atacată, de asemenea cu recurs.

13) Trib. Ilfov. S. II Sent. 264, *Curierul Judiciar*, 1920, No. 42—43, p. 348 zice : «chiriașul (când a dat declarația) în acel moment n'a cunoscut și nici n'a bănuit măcar avantajile acordate lui prin decretul legii în vigoare...»

14) Trib. Ilfov. S. I Dreptul, 1920, No. 26, p. 307, — speța însă este oare prevăzută de dl Corneliu Botez.

— Casația, s'ar părea, că s'a pronunțat tot așa, *Jurisprudența română*, 1920, No. 14, pag. 213 No. 226 ; totuși nu s'a judecat pe un asemenea motiv, ci a rezolvat numai chestia, că chiriașul trebuie să facă contestația în termen de 10 zile și în mod incident al a zis că tot el trebuie să facă dovada împrejurărilor de drept și de fapt ; idem, *Dreptul* 1920, No. 34, p. 402.



Și deci și în această privință Curtea de Apel din Craiova, s'a pronunțat eronat în drept, ca și în fapt. Credem, că în curând Casația, printr-o hotărâre cu noi considerente va da soluția legii a acestei chestiuni, pe care judecătorii Trib. Dolj secția I, a carei hotărâre este publicată aci a întrevăzut-o, așa cum se cuvenea.

DEM. D. STOENESCU

Avocat din Craiova

## TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA III CIV. COR

Audiența dela 9 Martie 1920

Președinția d-lui PRODAN, Judecător

Jurnal No. 3511

Incapacitate. Ordine Publică.—Invocare din oficiu

*Ațiunea intentată contra unui alienat internat într-un spicciu se suspendă până la numirea unui administrator provizoriu.*

Presinte reclamantul Elias Nachmias asistat de d. avocat Băscăanu, lipsă pârătul Al. Roșianu, procedura completă.

S'a prezentat d-na Ecaterina Roșianu asistată de d. avocat Alex. Velescu.

Dl. avocat Velescu susține că pârătul e internat într-un spicciu de alienați și că a făcut cerere de interdicție, presintă o copie după această cerere și un cer-

dispoziție constituie o regulă generală, fără excepțiune; contractul său urmând a se executa, ca și cum clauza n'ar fi fost înscrisă.

— Curtea de Apel, Iași, Secția I este și mai categorică (*Justiția*, 1920, No. 9—10, p. 25): «Nulitatea clauzelor de reziliere facultativă, nu este, însă supusă, nici unei condițiuni și ea producându-se prin efectul legii invocate, singur proprietarul... etc., trebuie să facă contestație».

Este cunoscut principiul: o declarație de renunțare la beneficiul oricărei prelungiri ce ar rezulta din orice lege nouă, nu poate fi considerată ca valabilă și prin urmare trebuie considerată nulă, fiindcă nu se poate renunța decât la un drept, ce există în momentul declarației, iar nu și la drepturi viitoare: Curtea de Apel Buc. s. I, *Curierul Jud. ciar*, 1920, No. 69-70, p. 563

tificat al Ministerului de Interne, serviciul de boli mintale, cere ca proc-sul să se judece atunci când se va numi un administrator provizoriu.

Fiind vorba de un interzis, fotoliul ministerului public a fost ocupat de d. avocat Russe.

D-l Băscăanu spune că aceste probe se fac pentru viitor, nu se opune la termen.

D-l Locșitor nu se opune la termen.

Tribunalul,

Văzând că pârătul nu se prezintă fiind internat într-un spital de boli mintale.

Văzând că s'a făcut acțiune de punere sub interdicție.

Dispune,

Amână cauza la 30 Martie 1920 pentru când prezent cunoaște termenul,

(ss) Prodan; G. Ionescu.

Grefier (s) Căzănescu

NOTĂ. — Jurnalul tribunalului Ilfov rezolvă în mod echitabil și juridic o problemă de drept, care a scapat din vederea legiuitorului.

Art. 254 c. pr. civ. aliniatul b prevede suspendarea unei judecăți prin interdicția unei părți afară numai dacă tuturor se gasește numit.

Textul nu poate prevede însă procedura de urmat spre a invoca interdicția.

Cu drept cuvânt tribunalul considerând desigur că incapacitatea e o chestiune de ordine publică și ca nu se poate concepe judecata cu un incapabil, sesizat de familia incapabilului pe cale de simplă petiție (o intervenție ar fi complicat procedura), invoacă din oficiu textul legii și amână judecarea până ce interesele incapabilului vor putea fi aparate de un reprezentant legal.

Semnalam jurnalul de mai sus spre a fi avut în vedere la revizuirea codului de procedură civilă.

A. V.

# REZUMATELE JURISPRUDENTEI

## CURȚILOR DE APEL ȘI ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE

### CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

#### SECȚIA I

Apelant: Emil Balaban, prin d. av. Cerban.

Intimat: Hortensa Gh. Mortzun, prin d. av. G. D. Atanasie.

**Decretul lege 1420/1920. — Comisiunea arbitrală. — Competință. — Recurs. — Casare. — Este admisibil dreptul de apel contra hotărârei trib. ? — Condițiuni. Art. 24 al. 1 și 2 din decretul lege 1420/1920.**

Conform art. 24 din Decretul lege 1420/1920 hotărârile comisiunei arbitrale sunt definitive și executorii și nu sunt supuse recursului la Trib. de cât pentru incompetență, exces de putere, violare de lege sau vădită eroare de fapt, iar în caz de admiterea recursului Trib. evocă fondul și judecă în prima sau ultima instanță, după competența sa.

Această ultimă dispozițiune privitoare la modul de judecare a recursului nu-l decet o reproducere fidelă

a art. 107 din actuala lege a judecătorilor de ocole și art. 83 din legea dela 1879.

Fiind aceeași identitate de situațiune, nu e nici un motiv de a i se da altă interpretare, și să se susțină că ori care ar fi motivul de recurs admis de Trib., el va invoca fondul și va judeca în prima sau ultima instanță, indiferent dacă Comisiunea arbitrală a judecat sau nu în limitele competenței sale.

Această interpretare nu este admisibilă pe următoarele temeiuri juridice: 1) după principiile generalmente admise cu privire la gradele de jurisdicțiune, nu se poate acorda părților dreptul, ca după ce s'a judecat în fond, în prima și ultima instanță la Comisiunea arbitrală în limitele competenței ei, prin casare să reînceapă judecata înaintea trib. lăsându se deschisă atât calea apelului, cât și a unui alt recurs la Curtea de Casație.

O atare derogare este absolut contrarie scopului urmărit de legiuitor, care a cerut urgență, și pentru care acop a înființat această instanță excepțională: *comisiunea arbitrală*.



Prin urmare, singura interpretare logică ce se poate da al. 2 din art. 24 este ca Trib., în caz de casare e hotărârei Comisiunii arbitrale, evocând fondul, va avea să examineze competența sa în raport cu competența excepțională — *rationae materiae* a Comisiunii arbitrale și dacă va constata că această instanță a judecat în limitele competenței ei, trib. nu va putea avea de cât rolul de a decide în ultima instanță de fond conf. primului alineat al art. 24, care consideră hotărârile comisiunii arbitrale, definitive și executorii, nesupuse decât recursului la trib. pentru motivele ce enumeră.

Numai în cazul când Comisiunea arbitrală și a depășit competența, trib. ca sănd hotărârea, își va stabili competența sa conform legii proprietarilor — adică după valoarea locativă.

Ca atare în speță, hotărârea Comisiunii arbitrale a fost casată pentru motivul că nu s'a propus pacea părților, și nestabilindu-se că și-a depășit competența, trib. nu putea judeca afacerea, de cât ca instanță de recurs. așa că apelul contra sentinței sale este inadmisibil. (Curtea de Apel Buc. s. I, decizia civilă 147 din 2 Iulie 1920, prin care s'a respins apelul contra sent. Trib. Ilfov s. II, civ. no. 395 bis din 1920).

NOTĂ. — Redacțiunea art. 24 din noul decret-lege al chirilor din 2 Aprilie 1920 a dat loc la multe discuțiuni în doctrină. (Vezi Dem. G. Teodorescu: o nedumerire relativă la competența Comisiunilor arbitrale din decretul-lege No. 1420/920, publicat în *Curierul Judiciar* No. 46-47/920, p. 377 și urm.).

Jurisprudența în interpretarea acestui articol însă a temperat aceste discuțiuni. Astfel, Curtea de Apel București, secția III (d. 158 din 13 Iulie 1920, publicată în *Curierul Judiciar* No. 65-66 din 1920, p. 531) a decis că tribunalul ca instanță de casare judecă în prima sau ultima instanță hotărârile Comisiunii arbitrale, după competența prevăzută în art. 30 și normele art. 106 și 107 din l. j. o. Când tribunalul judecă în prima instanță, hotărârea sa e susceptibilă de apel sau recurs, indiferent de temeiurile pe care s'a casat hotărârea, căci după art. 14 din decretul-lege 1420/920, Comisiunile arbitrale ar avea o competență nelimitată. Curtea de Apel București s. I, în decizia ce-o adnotăm aduce însă restricțiunea că, competența Comisiunilor arbitrale nu e nelimitată, ci din potrivă, este limitată la competența judecătorilor de ocazie în materie de locațiune (adică până la 1500 lei valoare locativă). Prin urmare, când Comisiunea arbitrală a judecat în limita competenței sale și hotărârea ei rămasă definitivă și executorie s'a atacat cu recurs la trib. și trib. a casat pe alte temeiuri enumerate de lege, el nu judecă afacerea decât în ultima instanță, în care caz apelul la Curte și recursul la Înalta Curte de Casație este inadmisibil.

Însă se pune întrebarea: poate Comisiunea arbitrală să-și decline competența, față cu art. 14 din decret? Aceasta este nedumerirea, asupra căreia instanțele noastre nu s'au pronunțat.

E. C. DECUSARĂ

## SECȚIA II

Reclamant: Ministerul de Interne, prin d. av. D. Teodosiu.

Intimat: Maxim Lens.

### Cerere de revizuire. — Titul. — Condițiunile în care e admisibilă cererea. — Art. 291 pr. pen.

Art. 921 pr. civ. prevede că statul, județul, comunele, stabilimentele publice sau de utilitate publică, nevirtnicii interziși și cei puși sub consiliu judiciar, pot cere revizuirea, dacă cei însărcinați a-i apăra, i-au apărât cu viclenie sau nu i-au apărât de loc, asupra capătului sau capetelor de cerere aduse în judecată.

În speță, ministrul de Interne prin reprezentantul său, din actele și dovezile invocate ne dovedind, că apărarea a fost făcută cu viclenie, sau că apărătorul lui ar fi omis să înfrunțeze vre un capăt de cerere dedus în judecată, nu se poate cere revizuirea. (Curtea de Apel București s. II, decizia civilă No. 190, din 22 Iulie 1920, prin care s'a respins cererea de revizuire).

Apelant: Societatea „Steaua Română”, prin d-nii avocați C. Ștefănescu, Spineanu și Stern.

Intimat: St. Sandu, prin d. avocat V. Rădulescu.

### Lucrător mobilizat pe loc. — Dacă are dreptul în afară de leafă la o alocație suplimentară? — Soluție negativă. — Art. 18 al. 9 din legea măsurilor excepționale.

Chestiunea de a se sti, dacă pe timpul cât un lucrător este mobilizat pe loc în același stabiliment în care funcționa înainte de mobilizare, dacă fiind strămutat în teritoriul eliberat împreună cu familia lui, patronul are sau nu vre-o obligație, de pildă, ajutorul cuvenit familiei mobilizatului, la fel cu cei ce se găsesc pe front.

Legiuitorul excepțional prin art. 18 al. 9 a prevăzut că funcționarii civili mobilizați, pe loc, fie ca ofițeri de rezervă, fie ca grade inferioare, primesc dela autoritatea constituită sau instituțiunea de care depind salariul funcțiunilor civile fără nici un drept de alocație suplimentară dela autoritatea militară.

Numai în acest art. și art. 25 din regulamentul legii, legiuitorul excepțional vorbește de situațiunea ca salariu a mobilizaților în vreme de război.

Pentru nevoia de a se intensifica fabricarea munițiilor sau pentru satisfacerea nevoilor economice generale mulți lucrători sau funcționari din stabilimentele industriale au fost lăsați pe loc în fabrici, fie că aceste stabilimente erau militare, fie particulare, și unde lucraser și înainte de mobilizare, așa că situația lor ca salariu n'are nimic deosebit ca statul să intervină, fiind că în acest caz statul nu s'a amestecat cu nimic în raporturile dintre lucrători și funcționari sau patroni, — fie acesta din urmă chiar statul — și de aceea în al. 9 din art. 18 spune formal legiuitorul, că mobilizați pe loc funcționari sau lucrători, nu primesc de cât salariul funcțiunilor lor fără vre-o altă alocație suplimentară, cum primesc combatanții de pe front sau aceea dela partea sedentară — (art. 18 al. penultim).

A nu se admite această interpretare, ar însemna că legiuitorul a tratat mai bine pe lucrătorii mobilizați pe loc, de cât pe acei de pe front.

Prin urmare, în speță, intimatul fiind mobilizat pe loc la fabrica de petrol din Câmpina, iar ulterior prin evacuare teritoriului, trecând la fabrica de petrol din Moinești, unde și a primit regulat salariul, ba chiar i-a fost majorat, el nu mai are drept la nici un spor suplimentar (1/2 din leafă pentru familia sa) cum ar fi avut dreptul dacă ar fi fost combatant pe front (Curtea



de Apel Buc. s. II, decizia civilă No. 121 din 22 Mai 1920, prin care s'a admis apelul făcut contra sent. No. 42/920 a Trib. Prahova s. I.

NOTA. — In sensul contrar s'a pronunțat Cas. I. decizia 226 din 26 Iunie 1919, publicată în *Curierul Judiciar* No. 2-3/920, p. 23. N. R.

### SECȚIA III

Apelant : B. Sepeanu, prin d-nii avocați M. Mora și M. Valerian.  
Intimat : Baroul avocaților de Ilfov, prin d. av. Andrei Ionescu

**Avocat. — Anunțuri prin ziare. — Demnitate profesională. — Birou de afaceri. — Art. 23 și 31 din legea corpului de avocați.**

Articolul 23 din legea organizării corpului de avocați interzice avocaților de a anunța alceva decât numele, pronumele, titlul de știință, adresa și orele de consultație, ca și placa dela domiciliul lor.

In Fianța le este interzis avocaților chiar de a pune firmă, pentru a nu fi atinsă demnitatea profesiei lor; cu atât mai mult este atinsă această demnitate, când se întrebuintează în ziare anunțuri, reclame, cari pot atrage clientela.

Prin urmare, în speță, apelantul având instalat în biroul său de avocat și un alt birou „Informatorul”, care se ocupă cu «darea de consultații în afaceri administrative, comerciale și militare, pus sub direcțiunea apelantului, deși nu poate fi considerat ca un birou nepermis de art. 31 din legea corpului de avocați, însă, inserțiunile în ziare pe numele avocatului apelant în cadrul art. 23 din lege. (Curtea de Apel Buc. s. III, decizia 116 bis din 17 Iunie 1920, prin care s'a admis în parte apelul contra deciziei 556/918 a Consiliului de disciplină).

### SECȚIA IV

Apelant : Dimitrie Vasile Marian, în persoană.

Intimat : Ministerul de Domenii prin d. av. Mihail Alexandrescu  
Fotoliul Ministerului public ocupat de d. Procuror C. C. Bossie

**Amnestie. — Delicte silvice. — Pot ele fi amnestiate? — Soluție afirmativă. — Art. 7, 60 și 89 codul silvic. — Art. 28 codul penal și Decretul-lege 2009/920.**

Delictele și contravențiunile silvice, chiar când amenda pronunțată este dată în folosul Casei pădurilor, ca echivalent al despăgubirilor valorii materialului lemnos, este tot o pedeapsă, căci conform art. 89 codul silvic și 28 c. p. această amendă se poate transforma în închisoare corecțională.

Decretul de amnestie No. 2009/920, art. 2, nefăcând nicio distincție între delictele de drept comun și cele speciale, urmează că și delictele și contravențiunile dela codul silvic pot fi amnestiate. — (Curtea de Apel București, Secția IV, decizia penală No. 120 din 24 Mai 1920 prin care s'a admis apelul contra deciziei 664/918 a Tribunalului Argeș, Secția I-a).

NOTA. — Decizia Curții de Apel este juridică, căci decretul lege de amnestie e conceput în termeni foarte largi, cuprinzând delictele și contravențiunile de orice natură și pedepsite de orice lege. — (E.C.D.)

## CURTEA DE CASAȚIE

### SECȚIA I

Recurent : Primăria Capitalei prin av. G. Macri.

Intimat : Al. Ionescu, lipsă.

**Domeniu public. — Concesiunea lui. — Caracterul precar și revocabil al acestei concesiuni.**

Primăria este în drept să revocare dreptul de folosință asupra unui teren ce face parte din domeniul său public, fără obligațiune din partea sa de a justifica concesionarului necesitatea în care s'ar găsi de a se folosi de dreptul său.

Aceasta din cauză că dreptul de folosință condat de dânsa unui particular asupra unui asemenea teren are un caracter precar și revocabil, destinațiunea terenului fiind de interes general. Pentru acest motiv chiar Primăria p ovede în contractele de închiriere clauza că își rezervă dreptul de a declara reziliat contractul ori când va avea necesitatea de lucru închiriat. (Cas. I, deciziunea No. 90 din 5 Martie 1920, prin care s'a admis recursul contra sent. No. 419/916 a Trib. Ilfov s. III).

Recurent : C. Păureanu.

Intimat : D. Maimarolu, prin d. av. V. Ardeleanu.

**Contract de închiriere. — Pact comisoriu expres. — Căștiuri primite după ajungerea termenului de plată. — Interpretarea pactului. — Art. 1020 c. civil.**

Dacă proprietarul nu a dat urmare pactului comisoriu, expres prevăzut în contract și a continuat să primească chiria și peste termenul exigibilității căștiurilor faptul său poate fi interpretat în sensul că în intenția sa, clauza rezolutorie a avut numai un caracter comisoriu și dânsul a înțeles să renunțe la rigora dreptului său.

De aceia instanța de fond este datoare, în aceste cazuri, să examineze mijloacele de apărare deduse de pârât din renunțarea proprietarului la pactul comisoriu, căci constatarea acestei renunțări poate aduce altă soluție procesului, instanța de fond nemai putând fi legată de clauza rezolutorie, și în acest caz având facultatea, potrivit art. 1020 c. civil, de a menține contractul cu toată întârzierea în plata chiriei. (Cas. I, decizia No. 99 din 10 Martie 1920, prin care s'a casat sent. No. 706/916 a Trib. Ilfov s. I.)

### SECȚIA II

Recurent : Ioniță B. Lazăr, prin d. av. N. Constantinescu-Bordei

**Legea judecătorilor de ocoale. — Calitatea de offer de poliț e judiciară conferită judecătorului de ocol. — Consecințe**

Judecătorul de ocol, potrivit legii judecătorilor de ocoale fiind și ofițer al poliției judiciare, se poate înțelege pentru cercetarea și judecarea tuturor infracțiunilor, care intră în competența sa, nu numai pe depuneri de martori, dar și pe simple depuneri, cu caracter de informațiuni.

În consecință, judecătorul de ocol poate pronunța o condamnățiune valabilă când se întem-iază în darea ei pe de poziția unui martor audiat anterior, la un termen când inculpatul a fost condamnat în lipsă, condamnățiunea anulată posterior în urma unei contestațiuni a inculpatului. (Cas. II, deciziunea penală No. 454 din 2 Aprilie 1920, prin care s'a respins recursul contra sentinței No. 75/919 a Trib. Prahova s. II).



Recurent: G. Cornea, lipsă.

**Opoziție făcută de inculpat. — Judecarea ei în lipsa inculpatului. — Dacă în acest caz procesul se judecă în fond? — Soluție negativă. — Consecințe cu privire la recurs. — Art. 184 pr. p.**

Potrivit art. 184 pr. p. judecătorii chemați să judece opoziția unui inculpat, dacă acesta nu se prezintă, sunt obligați numai să cerceteze dacă oponentul este regulat citat și apoi să anuleze opozițiunea, fără a mai cerceta în fond.

De aceea recursul în casatie făcut de inculpat în contra unei asemenea hotărâri, nu poate privi decât nulițiile de procedură relativ la opoziție, nu și mijloacele de fond, de oare-ce aceste mijloace nu au fost propuse la instanța de fond, iar prin lipsa oponentului instanța de fond nu mai era obligată a cerceta fondul procesului. (Cas. II., deciziunea penală No. 659 din 18 Mai 1920, prin care s'a respins recursul contra sent. No. 629/919 a Trib. Prahova s. III).

### SECȚIA III

Recurentă: «Compagnie financiere belge des petroles» prin d-nii av. I. Boambă și I. C. Marinescu.

Intimată: Soc. Petroliferă «Vega», prin d-l av. C. Marinescu George.

**Ordonanțe de referé. — Dacă se pot da și în materie comercială? — Soluție afirmativă. — Dreptul de recurs în contra sentințelor date de Tribunale, ca instanțe de apel, în asemenea cazuri. — Scopul acestor ordonanțe. — Caz de aplicațiune pentru suspendarea efectelor operațiunilor făcute de Consiliul de administrație al unei societăți anonime. — Neaplicabilitate pentru expulzarea administratorilor cooptați în mod neregulat. — Art. 66 bis pr. c.**

Ordonanțele prezidențiale prin cari se iau măsuri pentru păstrarea unui drept, ce s'ar păgubi prin vre-o întârziere, pot fi luate și în materie comercială, de oarece tăcerea legii comerciale face aplicabile dispozițiunile din procedura civilă, iar aceste măsuri au un caracter cu totul provizoriu și nu pot prejudeca dreptul în sine.

În contra sentințelor date de Tribunale, ca instanțe de apel, asupra acestor ordonanțe prezidențiale, există dreptul de recurs, expres prevăzut și de art. 66 bis pr. c., neoprit prin nici un text formal, ci din contră deschis, potrivit art. 31 din legea Curții de Casație, ca în contra oricărei hotărâri pronunțată în ultima instanță în chestiuni contencioase.

Măsura prin care prezidentul împiedică ca operațiunile deja săvârșite ale unui consiliu de administrație al unei Societăți, să-și îndeplinească efectele lor, intră în cadrul măsurilor prevăzute de art. 66 bis pr. c., dacă se legitimează interesul părții care o cere, prin aceea că ar fi păgubită prin nesuspendarea acestor efecte.

În speță Consiliul de administrație al Soc. «Vega», constituit după toate aparențele contrar statutelor, a emis, pe baza unui vot anterior din 1907 al adunării generale, un număr de noi acțiuni, atribuindu-le cui a găsit de cuviință, căutând în acest mod să transforme în minoritate vechea majoritate a acționarilor Societății, reprezentată prin recurenta Companie belgiană. Președintele Tribunalului, după cererea acesteia, a suspendat efectele măsurilor luate de Consiliul de administrație. Tribunalul însă, ca instanță de apel, reformează ordonanța, pe motiv că suspendarea cerută este

inoperantă, faptul fiind deja consumat prin emiterea acțiunilor.

Înalta Curte a decis că rău Tribunalul a hotărât în acest mod, intru cât el trebuia să cerceteze efectele emiterii acțiunilor din punctul de vedere al scopului urmărit de consiliul de administrație, căci ilegalitatea nu este pe deplin consumată prin emiterea lor, ci numai atunci când în adunarea generală aceste acțiuni ar falsifica, după cum pare că voeste, consiliul de administrație, constituirea ei. Pe aceste considerațiuni a admis primul motiv de casare.

Cel de-al doilea motiv de casare, relativ la expulzarea administratorilor cooptați contrar statutelor, Curtea, ca și prezidentul Tribunalului, l'a respins pe motiv că prin admiterea acestui capăt de cerere s'ar prejudeca fondul chestiunii legalității compunerii consiliului, chestiune care nu poate forma decât obiectul unei acțiuni ordinare. (Cas. III, deciziunea No. 257 din 19 Aug. 1920, prin care s'a admis în parte recursul contra sentinței No. 412/920 a Trib. Ilfov s. I comercială).

### INFORMATIUNI

Pe lângă Ministerul de Justiție s'a instituit o Comisiune pentru unificarea legislativă a României, compusă din D-l Corneliu R. Manolescu, prim președinte onorific al Înaltei Curți de Casație, ca președinte, iar ca membri D-nii: Victor Romniceanu, prim-președinte, Gh. Stoicescu, Gh. Buzdugan președinti la Înalta Curte de Casație; G. Popu, consilier la Casație cu rang, caracter și retribuție de președinte; Oscar N. Nicolescu prim-președinte la Curtea de Apel București; M. Balș, E. Mandicefsky, C. Chiselită și Corneliu Crăciunescu, consilieri la Casație; Vespasian Erbiceanu, președinte al Curții de apel Chișinău; I. Bădescu-Roșiori, președinte la s. IV a Curții de apel București; P. Crăciunescu, consilier la Curtea de apel Chișinău; D. Alexandrescu, profesor la Facultatea de drept din Iași; P. Missir, profesor la Facultatea de drept din București; P. Dragomirescu profesor la Facultatea de drept din Iași; Mihail Antonescu S. Rosenthal, M. Oromolu, Vl. Athanasovici și C. Xenii, avocați, iar avocatul N. Polizu-Micunești, ca secretar al Comisiunii.

Din Comisiune mai fac parte de drept: Decanul Facultății de drept din București, Decanul Corpului avocaților din București, D-l Eug. Bonachi în calitate de Secretar general al Ministerului de Justiție și d-l C. G. Panco, în calitate de Director al afacerilor judiciare.

**Decanatul Baroului de Ilfov invită pe D-nii membri ai Baroului Capitalei să ia parte, în număr mare, la adunarea Corpului ce se va ține Sâmbătă 30 cor. ora 3 d. a. în Sala secția II-a comercială, când se vor discuta și decide chestiuni de înalt ordin profesional.**

**Rectificare.** La semnătura articolului: *Un uz în trebuință la judecătorile de ocol contrar legii...*, publicat în Curierul judiciar No. 67—68 din 10 Oct. cor. la pag. 535—537 rugăm a se citi: *Benedict I. Stoianescu*, ajutor de judecător Bucoveni-Ilfov, iar nu *Benedict I. Ionescu* cum din eroare a fost publicat.

Din cauza grevei generale care a ținut de Mercuri seară până luni dimineața, numărul de față al *Curierului Judiciar* a apărut cu o întârziere de 4 zile. Numărul viitor va apare la timp.